

Preproste besede

1984/85

2

P R E P R O S T E B E S E D E

L E T O M L A D I H

OB 15-LETNICI IZHAJANJA GLASILA

Šolsko leto 1984/85

Številka 2

OSNOVNA ŠOLA DR. PAVLA LUNAČKA

Š E N T R U P E R T

PAVEL LUNAČEK: ZDRAVNIKOVO SPOROČILO

Brez globoke ljubezni
bosta misel in učenje brez klenega plodu,
brez plemenitih stremljenj,
bosta misel in učenje brez dobrega sadu ...

Torej učimo: s plemenitim stremljenjem,
v globoki ljubezni,
s prizadevno gorečnostjo,
v brezosebni dobroti!

da bomo sejali:....brezmejno lepoto,
prepričljivo resnico,
odrešilno pravico,
sproščeno svobodo.

Torej se učimo:....z vedrino duha,
v zbrani pazljivosti,
z osvežujočo radostjo,
v ustvarjalni jasnovidnosti!

da bomo želi:.....resnično modrost,
plamteče zaupanje,
resnično prijateljstvo,
osvobojeno življenje.

Torej: kdor ima rad študente,
jim bo pomagal,
kdor čuti z bolniki,
jih ne bo zapustil;
kdor se zaveda dolžnosti,
bo pogumno vzdržal;
kdor veruje v človeka,
bo delal z dostojanstvom,
kdor ceni tovariše,
jih bo razumel.

(Pavel Lunaček, učitelj
na medicinski visoki šoli)

OB TRIDESETI OBLETNICI SMRTI AKADEMIKA PROFESORJA
DOKTORJA PAVLA LUNAČKA - IGORJA

SREČANJA S TOVARIŠEM TITOM

Kljub grozotam je bila pomlad 1944. leta sončna in cvetoča. Na terenu smo dobili sporočilo, da bo nekje na osvobojenem ozemlju II. kongres USAOJ, kar pomeni: Udruženi savez antifašističke omladine Jugoslavije. Bila sem sekretarka LMS in SKOJ ter tudi že članica KPS. Mladina me je na moje veliko veselje izbrala za delegatko na II. kongresu.

9. aprila sem se, peš, seveda, odpravila z Mirne najprej do zbirnega mesta v Žužemberk, od tam pa preko Bele krajine, Like, Korduna ... v neznano. Pot je bila izredno nevarna, naporna in dolgotrajna, saj smo morali hoditi po skrivnih poteh, čimdalj od sovražnikovih postojank. Užuljeni do krvi, lačni in ne nazadnje tudi umazani, saj je bila v tistih krajih le redkokje voda, pa še ta je bila največkrat okužena, polni uši, ki smo si jih neprostopovoljno nabrali malo tu, malo tam, smo končno konec aprila prišli do cilja - do mesta Drvar, kjer je bil 1. in 2. maja kongres.

Od vsega je bilo gotovo najlepše doživetje srečanje s tovarišem Titom. Naj omenim, da smo že med potjo nekako lažje prenašali težave z upanjem in željo v srcu, da bomo mogoče na kongresu videli nam vsem dragega in priljubljenega tovariša Tita. Velika želja se nam je uresničila. Med kongresom je nenadoma nastalo v poprej dokaj mirni dvorani veliko navdušenje, ploskanje in vzklikanje: TITO, TITO. Ves srečen in sijočih sinjih oči nam je odzdravljajal. Izžareval je poseben čar in nam vsem se je zdel tako lep kot iz sanj. Kar nismo mogli verjeti, da je ta edinstveni človek, idol vseh partizanov, res med nami. Zdi se mi, da še vedno čutim njegovo nežno, a krepko roko. Vsakega od nas je namreč prisrčno pozdravil, vprašal, kako je potoval in od kod je prišel. Ko je govoril s svojim odločnim, a zelo prijetnim glasom o NOB in nam dajal napotke za naprej, je bila v dvorani tišina kot v grobu. Med kulturnim programom smo tudi Slovenci - oziroma naš pevski zbor, ki smo ga med potjo ustanovili, zapel dve slovenski pesmi. Ko smo že hoteli iti na svojega mesta, nam je tovariš Tito prijazno, kot je znal le on, rekel: "Drugovi Slovenci, molim vas, zapjevajte još jednom!" Z velikim ponosom smo izpolnili njegovo željo. Ta njegova želja je bila za nas nepozabna in velika nagrada, opora in bodrilo, ko smo se po težki poti vračali v svoje kraje.

Lahko si mislite, kako hudo mi je bilo pri srcu, ko sem 4. maja 1980 zaslišala po radiu najbolj žalostno vest: "Umrli je tovariš Tito. Dih mi je zastal, glas mi je onemel, v srcu mi je bilo, kot da mi je umreti in solze so mi tekale po licih, dasiravno sem ob izgubi dragega moža mislila, da sem prav vse že izjokala.

Anica Lunaček

Z maršalom Titom se nisem rokoval ali se razgovarjal, toda velikokrat sem ga videl zelo od blizu.

Prvič sem ga videl maja meseca 1945 v Ljubljani, ko je govoril na takratnem Kongresnem trgu.

Septembra 1945 sem bil na desetdnevnem oficirskem tečaju v Hočah pri Mariboru in ko smo tečaj končali, sem bil premeščen v I. gardijsko brigado v Beograd. Tja sem prispel 16. septembra. Ta enota je bila tedaj sestavljena v glavnem za zavarovanje Tita, Belega dvora in tamkajšnjih objektov. Tako sem bil velikokrat na straži okoli Belega dvora pa tudi v zavarovanju, ko je Tito potoval. Zlasti je bilo veliko dela in zavarovanja pri sprejetju ustave in petletnega načrta v Skupščini SFRJ, kjer smo bili veliko na straži. Tako sem Tita pogosto videval.

Posebno se spominjam otvoritve mostu preko Donave iz Beograda proti Pančevu. Ob otvoritvi je govoril Tito. Bilo je veliko ljudstva. Mi smo bili na zavarovanju okrog tribune in kar naenkrat so ljudje začeli pritistaki proti Titu. Sklenili smo obroč, vendar je ljudstvo še vedno pritiskalo. Tovariš Tito je dejal, naj ljudi pustimo, komandant naše brigade Milorad Jančević - Miče pa je vpil: "Drži!" Tako smo bili v dvomu, kaj napraviti, vendar se je vse dobro končalo.

Leta 1946 je Tito potoval z modrim vlakom v Prago. Tedaj sem bil na zavarovanju tja in nazaj.

Demobiliziran sem bil junija 1947, vendar sem bil še po tistem na štirih paradah v Beogradu. Tedaj sta bili po dve paradi na leto in sicer za 1. in 9. maj in 20. oktobra, ob obletnici osvoboditve Beograda. Gardijske enote so bile stalno na čelu parade in smo tako vedno videvali Tita, ki je stal na tribuni in pozdravljal mimoidoče ešalone.

Po demobilizaciji sem bil na zavarovanju tudi ob pogrebu pokojnega Borisa Kidriča. Ko je pripeljal modri vlak v Ljubljano, sem bil na peronu ob vagonu, kjer je bila krsta, poleg Tita, ki je gledal, kako so polagali pokojnega Kidriča v furgon.

Ob otvoritvi avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb je Tito govoril v Novem mestu. Tudi takrat sem bil na zavarovanju ravno nasproti tribune in sem ga tako od blizu opazoval.

Janez Peterlin

Po osvoboditvi sem bil dodeljen v Beograd v štab KNOJ, kjer so bile delavnice.

V jeseni 1946, ko je prišel tovariš Tito z obiska na Češkem, sem bil dodeljen za zavarovanje okolice glavne železniške postaje v Beogradu.

Na postaji je bila pripravljena tribuna in ko je tovariš Tito stopil z vlaka, je na tribuni govoril. Z okna v hotelu Petrograd, kjer sem imel stražarsko mesto, sem direktno zrl v oči tovarišu Titu.

To je bil za mene najsrečnejši trenutek, ker sem lahko gledal Tita iz neposredne bližine in v živo poslušal njegov glas. Straž za zavarovanje tovariša Tita sem imel po tistem še veliko, samo ga nisem več videl tako od blizu.

Sandi Pirh

Drugi april, dan šole dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu. Odzval sem se vabilu in se udeležil priložnostne prireditve. Ob prijetnem klepetu z udeleženci srečanja na šoli smo se zagledali tudi v skupinsko fotografijo s tovarišem Titom ob njegovem obisku v občini Trebnje. Ob ugotavljanju, kdo še manjka na fotografiji, sem mimogrede omenil, kdaj sem se prvič osebno srečal s tovarišem Titom. Takoj je mentorica novinarskega krožka izrazila željo, da bi spomin na to srečanje opisal za njihovo šolsko glasilo.

Prispevek sem obljubil in zdaj moram obljubo izpolniti. Poskusil bom, čeprav ne vem, če mi bo uspelo povedati tako, kot sem takrat doživljal.

Pripadam generaciji, ki ni imela pravega otroštva. Zaradi druge svetovne vojne smo prekinili šolanje v osnovni šoli. Nemško šolo smo bojkotirali. Večji del vojne pa sem preživel v internaciji v Nemčiji zaradi sodelovanja vseh članov naše družine v narodnoosvobodilni borbi.

Že med vojno smo slišali za vodjo jugoslovanskih partizanov, tovariša Tita. Po vrnitvi iz internacije pa smo ga videli na sliki, v dnevnem tisku in bolj živo še v filmskih tednikih, če smo imeli priložnost iti v kino.

Bil sem mladinec in skojevec. Veliko smo delali. Sam sem imel obveznost na očetovi kmetiji, pa v mladinski in skojevski organizaciji, pri obnovi vasi in še kaj.

V letu 1946 je bila organizirana prva mladinska delovna akcija - gradnja železniške proge Brčko-Banoviči. Iz mladinske organizacije Bukovščica sem bil izbran v drugo izmeno od 1. julija do 31. avgusta. Ponosen sem bil, da so me izbrali. Čeprav smo veliko delali, imam na to akcijo izredno lepe spomine. Gradili smo za našo svobodno domovino in kovali bratstvo in enotnost, negovali tovarištvo in se veselili uspehov.

V brigadi Franceta Prešerna smo imeli sedem udarnikov. Bil sem eden izmed njih. S tem sem si pridobil pravico, da sem se lahko udeležil v Brčkem odpiranju proge.

Veselili smo se te delovne zmage. Na slovesnosti je bil tudi tovariš Tito. Ne, ni se mi izpolnila želja, da bi ga videl.

Preveč nas je bilo, ki smo to želeli: brigadirji in prebivalci. Vendar nisem dolgo čakal, da sem to doživel. Stvari so se tako zasukale, da sem prišel leta 1948 na odslužitev vojaške obveznosti v Titovo gardo v Beograd. To je takrat trajalo tri leta.

Kako nebogljeno sem se počutil, ko so me že usposobljeni vojaški oblekli v uniformo vojaka gardista. Vzpodbujali so nas mlajši, češ: hitro se boste naučili osnov vojaškega življenja. Tako je tudi bilo. Začeli smo z vajami. Vojak se mora znati obrniti, seveda po ukazu - komandi: obrniti na levo, pa na desno in še marsikaj.

Zvedeli smo, da je naš vrhovni komandant v bližini doma in kasarn garde. Po tihem smo vsi želeli in upali, da se bomo srečali s tovarišem Titom. To se nam je uresničilo prej, kot smo pričakovali.

Bližal se je 22. december, dan JLA. Pridno smo se učili koračati, po vojaško pozdravljati. Hoditi v skupini čete, bataljona in polka. Naučili smo se nositi puško. Vse to smo osvojili že do zaprisege.

Na dan JLA so komandirji čet že zjutraj poskrbeli, da smo bili vsi lepo urejeni in čisti. Pregledali so nam tudi orožje, če so puške čiste, mitraljezi dobri in še kaj. V urejenih skupinah smo se zbrali na dvorišču kasarne polka. Pregled enot je opravil tudi komandant polka. Okoli 11. ure je bila na enem mestu zbrana po vzorno urejenih enotah gardijska divizija. Čeprav je bilo dokaj mrzlo, smo bili dobro razpoloženi, saj je bil praznik, praznovali smo tudi mi, nasledniki borcev I. proletarske brigade!

Točno ob 11. uri so se zaslišale fanfare in ko so te utihnile, se je zaslišalo povelje: "Mirno!" in takoj še: "Pozdrav!" Komandant divizije je vrhovnemu komandantu maršalu Titu predal poročilo, da so enote garde pripravljene za pregled. Tovariš Tito je jahal na belem konju v lepi modri maršalski uniformi, vzravnano, dostojanstveno, resno in hkrati sproščeno v vsej svoji veličini velikega borca, pravega komunista in človeka, ki ni nikoli klonil pred nikomer.

Ob igranju koračnice gardijske godbe je tovariš Tito ob spremstvu komandanta garde in komandanta divizije jahal do vseh enot. Ko je objahal vse enote, se je postavil pred divizijo in nas pozdravil.

Stali smo kot vkopani, vsaj zase vem, da so me bile le oči in ušesa. Spremljal sem vsak Titov gib. Še danes ga živo vidim, kako je jahal na belcu mimo enot. Stal sem v prvi vrsti. Kako rad bi se ga dotaknil, da bi potrdil, da sem ga resnično videl.

Tisti dan, dan JLA, ki sem ga takrat prvič praznoval v uniformi Titovega gardista, mi je ostal v spominu prav zaradi prvega srečanja s tovarišem Titom. Zame je bila to čas in izredno doživetje. Ponosen sem, da sem služil v Titovi gardi!

Jože Tomažin

Leto 1945. Prvi dnevi svobode. Tovariš Tito je ob svojem obisku prišel tudi v Kamnik. Pred vojno je v tem mestu delal v tovarni Titan. Zdaj pa je obiskal edinice jugoslovanske armade. Z njim so bili tudi najvišji slovenski vojaški funkcionarji. Razporeženje je bilo izredno. Tovariš vrhovni komandant je napravil obhod. Govoril je o bojih, ki so pravkar minili. Zanimal se je za počutje borcev in se z njimi rokoval. Med nami je vladalo nepopisno veselje. Bili smo ponosni, ker nas je obiskal vrhovni komandant.

Milan Tominec

Marca 1945 so me poslali v oficirsko šolo v Beograd, ki je bil takrat že osvobojen.

1. maja 1945 je bila v Beogradu velika parada. Gojenci oficirske šole smo stali prav v bližini tribune, kjer je bil tovariš Tito. Obblečeni smo bili v vojaške obleke. Občutki so bili izredni. To je bilo veliko doživetje. Vsi smo bili mladi fantje, ki še nismo služili vojske, zato je bila za nas prisotnost na tej paradi velika čast.

Opazoval sem tovariša Tita. Najprej se je do njega pripeljal komandant parade in mu je raportiral: "Enote JLA so pripravljene za parado. Prosimo, če lahko začnemo!" Tovariš Tito je dal povelje za začetek.

V paradi je bil tudi cel ešalon zastav. Med njimi so bile tudi zastave partizanskih enot. Med njimi so bile tudi zastave partizanskih enot. Prva je bila zastava 1. proletarske brigade. Pred tribuno so nosilci zastave malo spustili, kot bi se priklonili v pozdrav.

Ploskanje. Aplavz. Res nepozabni spomini. Kasneje sem tovariša Tita še večkrat videl od blizu, saj je večkrat prišel tudi v Slovenijo. Precej se je zadrževal tudi na Brdu pri Kranju. Nekega dne, ko sem šel po ulici v Kranju, sem nenadoma zagledal gardiste na motorjih in takoj za njimi maršalov avtomobil. Takoj sem spoznal avto, ker je imel zastavice. Že sem zagledal tovariša Tita. Čisto od blizu. Roka se mi je kar sama dvignila. Pomahal sem. Tudi tovariš Tito mi je pomahal. Ta prizor mi je še zelo živo pred očmi.

Aleksander Ravnikar

Bilo je pred približno dvajsetimi leti. Kot član slovenske borcevske organizacije sem se udeležil velike prvomajske parade v Beogradu. Stal sem na tribuni, čisto blizu tovariša Tita. Po paradi smo bili povabljeni na velik sprejem v hotel. Sprejel nas je tudi tovariš Tito. Borci, ki so se s tovarišem Titom srečali že med vojno, so bili presenečeni nad njegovo vedrino. Tovariš Tito je bil med nami izredno razporežen. Prisrčno nas je pozdravil. Zaželel nam je zdravja in zadovoljstva. Vrhovni komandant je zares prisrčno sprejel svoje nekdanje soborce. Tudi jaz sem se lahko rokoval z njim in sem ga gledal čisto od blizu. To mi je takrat zelo veliko pomenilo.

Po tistem sem ga še večkrat videl, ko se je pripeljal z modrim vlakom v Kranj. Ker sem bil oficir, sem bil zadolžen, da sem s svojo enoto ta vlak zavaroval. Vlak se je večkrat ustavljal tudi na manjših postajah, kjer so ga pričakale množice ljudi. Ob takih priložnostih sem ga tudi lahko videl čisto od blizu.

Tovariš Tito je bil zares velik človek. Tudi po njegovi smrti se tega zavedamo vsi Jugoslovani. Poznal ga je ves svet. Tudi drugod po svetu se ga še vedno spominjajo z velikim občudovanjem in spoštovanjem.

Tovariš Tito je zelo cenil disciplino, delo in znanje. Mladim je vedno naročal, naj se učijo. Upoštevajte to tudi vi, saj se tudi pogovor pravi, da kar znaš, ti ne more nihče vzeti.

Alojz Bele - Tičko

Vsi partizani smo si šteli v čast, če smo imeli možnost srečati se s tovarišem Titom. Mislim, da lahko rečem, predvsem zase, pa tudi veliko drugih partizanov in aktivistov, da ne samo zaradi tega, ker je bil naš komandant, ampak predvsem zato, ker je bil ČLOVEK. Če bi me vprašali, bi to besedo za katerega koli voditelja, znanstvenika ali umetnika, pri nas ali pa kjerkoli drugod na svetu, pisali z veliko začetnico, bi to v prvi vrsti veljalo za tovariša Tita.

Bil je pošten, delaven, vesten, požrtvovalen, pravičen in zelo tovariški. V zgodovini in literaturi lahko najdemo največ podatkov za to mojo trditev. Sama se spominjam, kako je bilo na prvem kongresu NOB Jugoslavije v Beogradu, na Kolarčevi univerzi, potrpežljivo poslušal starega srbskega kmeta, ki mu je tožil, kako težko je kmečkim ljudem zdaj, po osvoboditvi. Polja so neobdelana, ker so fantje še v vojski, marsikaterega ni več, stari ne zmorejo dela, ni orodja, mnogo je bilo žrtev, hiše so izropabe ljudje nimajo najpotrebnejšega. Trudijo se, da kolikor je moč obdelajo svojo zemljo, pridelek je skromen, pa pridejo z okraja in pobero. Ne upoštevajo težkih razmer, v katerih živijo, ne poslušajo obrazložitve poštenih kmetov, predvsem partizanov in aktivistov, ampak gledajo samo svoje papirje in številke. Tega kmeta je Tito tudi osebno poznal, zato se je z njim še posebej zadržal v razgovoru, vendar se je tudi z nami vsemi, ki smo bili z njim, tovariško pozdravil. To je bilo med odmorom.

Ko smo se vrnili v dvorano in je kongres spet začel z delom, sem videla, da si tovariš Tito beleži točke v svoj notes. Ob koncu kongresa, ko je imel Tito zaključno besedo, je posebej podčrtal važnost upoštevavanja razmer, v katerih naši ljudje živijo, še posebej borci in njihove družine na vasi. Prav tisto, kar mu je povedal naš kmet, je zelo poglobljeno obdelal in nam vsem položil na srce, naj ne pozabimo pri svojem delu, da vse kar delamo, delamo zaradi ljudi in za ljudi.

Vsako srečanje s Titom je bilo res posebno doživetje. Velik je bil po duši, po srcu. Kolikokrat je presenetil s svojo človeško toplino prijatelje in znance, še posebej spremljevalce, ki so skrbeli za njegovo osebno varnost. Ob neki prvomajski proslavi je povabil po paradi več sodelavcev na tovariško srečanje. Bilo je deževno vreme. Eden izmed povabljenih je imel s seboj svoja dva sinova - pionirja. Seveda v dvorano nista mogla, ampak ju je oče pustil pri vhodu. Nekoliko mokra in precej premražena sta se stiskala pred vrati.

Ko je prišel mimo Tito in ju zagledal, je dejal: "A šta vi momci ovde?" Ko sta povedala, da nista smela v dvorano, je smeje dejal: "Samo vi udjite"! ju prijel za roko in ju vzel s seboj. Tak je bil tovariš Tito.

Takrat, ko je Informbiro napadal Jugoslavijo preko časopisov in radia, so zelo blatili Tita tudi njegovi nekdanji sodelavci iz Kominterne. Govorili in pisali so razne neresnične stvari, ker jim je bilo tako naročeno, oni pa niso imeli toliko človeške trdnosti, lastnega ponosa in svoje volje, da bi se takim umazanim naročilom uprli. Več ali manj so to počeli vsi takratni voditelji komunističnih partij. Toda Tita ni motilo, da bi jih - ko so se zadeve razčistile - povabil in z njimi razpravljajl o posameznih vprašanjih. Velikodušno je prehajal preko tistih časov in se zadržal predvsem na tistem razdobju pred in po informbirojem.

Spominjam se enega takih srečanj, morda 1964 leta, ko je prišel na prijateljski obisk predsednik KP Avstrije Koplenk. Tito ga je povabil skupaj s soprogo in še eno članico CK. Za spremljevalca z naše strani sva bila dodeljena dr. Aleš Bebler in jaz. Program je - kot je navadno v takih primerih - obsegal razgovor na raznih ravneh in obiske muzejev, galerij itd. Gosti so povsod veliko spraševali, gledali, se pogovarjali z vodilnimi in ostalimi ljudmi. Najbolj pa mi je ostal v spominu razgovor pri tovarišu Titu. Predsednik avstrijske partije je imel napisan dolg govor, ki ga je s težavo bral. Vseboval je veliko hvale Titu, npr. vedno smo vedeli, mi, ki smo skupaj delali, da boš veliko dosegel, ker si bil med nami najsposobnejši itd., vedno smo te imeli za zgled ipd. Cisto je pozabil na vse grde stvari, ki so jih bili med informbirojem pripisovali prav njemu in ga hvalili na vse pretege, Potem je spregovoril Tito. Z nobeno besedo se ni dotaknil hvale, pohval, in zahvale, ki jo je bil prebral predsednik KP Avstrije. Cisto preprosto je dejal, da mu je drago, da lahko skupaj s svojimi sodelavci povabi predstavnike sosednje dežele, še posebej KP, ker je prav ta partija pomagala našim komunistom, ki so morali bežati iz svoje domovine. Z njemu svojstveno človeško prisrčnostjo je govoril o tem tako enostavno, toplo, seveda brez kakršnega koli napisanega teksta. Povedal je, kako smo se borili proti okupatorjem in kako smo iz nič začeli graditi po osvoboditvi opustošeno in porušeno domovino, da se že nazirajo prvi uspehi, da nas čaka še veliko dela. Srečujemo se z raznimi težavami, vendar upamo, da jih bomo sčasoma premagali, predvsem zahvaljujoč pridnosti in predanosti ter požrtvovalnosti naših ljudi.

Težko je povedati z besedami, kakšen občutek je to, kadar ima človek možnost primerjati dva voditelja, ki sta približno istih let, imela približno isto življenjsko pot - do določenega križišča - pa sta vendar različna. Poslušala sem tudi druge ljudi, ki so se

s Titom dnevno srečevali, z njim neposredno delali - vsi so bili enotnega mnenja: Tito je redek voditelj, Tito je resnično človek z veliko začetnico.

Zgodilo se je, da tujcem na nekem mednarodnim srečanju nismo mogli dopovedati, kje je Jugoslavija. Toda, ko smo rekli, da smo iz dežele, kjer imamo predsednika republike Tita, so se vsi nasmejali široko in dejali: "Zdaj vemo!"

Še pred kratkim sem se v ZRN srečala z mladinko, ki me je spraševala, če bomo tudi po Titovi smrti nadaljevali po njegovi poti. Presenečeno sem jo pogledala, saj se nisem mogla dovolj načuditi, da me kaj takega vpraša. Prvič zato, ker je meni povsem jasno, da je to edina pot za nas, drugič pa, da se mlado dekle v tisti Nemčiji, ki je nam in svetu prizadela toliko hudega, zanima prav za to, kako bo v prihodnje.

Njej in nam vsem v vzpodbudo sem veselo in odločno odvrnila: "Seveda, še za njegovega življenja je naša mladina pela: "Druže Tito, mi Ti se kunemo, da sa Tvoga puta ne skrenemo..."

Mara Rupena-Osolnik

Imel sem srečo in priložnost, da sem se nekajkrat srečal s predsednikom Titom. Vsakokrat je to bil dogodek, ki je pustil obilo spominov. Pa vendar me je vsakič najbolj prevzela Titova osebnost. Tito ni bil visoke rasti, pa vendar se mi je zdelo, da vse druge prekaša vsaj za glavo. Iz njega je žarela gotovost, trdnost in pogum.

Tega so se očitno zavedali - ali pa vsaj občutili - tudi drugi. Kako globok vtis je lahko naredil na okolico, sem občutil na puljskem letališču, v času, ko se je rojevala velika zamisel o neuvrščenosti.

Takrat so se na Brionih srečali trije začetniki ideje o neuvrščenenem gibanju: indijski predsednik vlade Nehru, egiptovski predsednik Naser in Tito. Po razgovorih, ki so utrli pot eni najbolj pomembnih in naprednih oblik mednarodnega sodelovanja, sta oba tuja državnik zapuščala Jugoslavijo s puljskega letališča. Tu je bil Tito, častna straža in velika množica tujih in domačih novinarjev.

Nehru in Naser sta stopila v letalo. Še zadnji pozdrav Titu in spremstvu z vhodnih vrat. Naš predsednik jima je pomahal v slovo. Vrata so se zaprla, zabrnili so letalski motorji in letalo je krenilo po vzletišču.

Nestrpni novinarji se niso mogli več premagati. Obkolili so Tita in ga zasuli z vprašanji o trojnem srečanju. Varnostniki so bili nemočni.

Tito pa je, ne da bi posebej povzdignil glas, samo rekel: "Pustite me, da se poslovim od svojih prijateljev!"

Letalo je bilo že visoko v zraku. Tito je še vedno gledal za njim in tu in tam pomahal z roko.

Zgodilo se je, kar sem najmanj pričakoval. Vsa ta množica neučakanih novinarjev, prekaljenih v srečanjih z najvišjimi državniki, se je na Titove besede spoštljivo umaknila za nekaj metrov. Predsednik Tito je sam ostal sredi velikega novinarskega kroga.

Skupaj z njim so brez besed zrlili za letalom, dokler ni izginilo v sinjini neba.

Tedaj se je Tito počasi ozrl po njih in se nasmehnil: "No, sedaj pa vprašajte!"

In vprašanja so prihajala z vseh strani. Toda nekaj spoštljive razdalje je kljub vsemu ostalo. Tudi stari "novinarski mački" so zaslutili izžarevanje Titove osebnosti.

Dobro pumnim ta dogodek, kajti zame je bilo živo pričevanje, da Tito ni bil velik državnik, ampak tudi izredna osebnost.

Tomó Martelanc

MLADOST V PREGOVORIH

Mladost, ki jo je učenje napravilo modro,
je več vredna kot modra starost.

Žetev vsega leta je odvisna od pomladi, ko se seje.

Mladost sanja, starost računa.

Mladost je prismođa, starost hladna.

Junec sili na sonce, bivol v senco.

Celo najtrša zima se boji pomladi.

Mladost ima lep obraz, starost lepo dušo.

Mladi petelini niso radi v kurniku.

Divja mladost, mila starost.

Mladost se mora izdivjati.

Angel v mladosti, vrag v starosti.

Mladost je opoj brez vina in starost vino brez opoja.

Mladost verjame v veliko neresničnih stvari in starost
dvomi o veliko resničnih.

Mladost seka v kamen, starost v led.

Čim manj let, tem manj solza.

Hudourniška voda hitro upade.

Če bi mladi znali in stari mogli,
bi se na svetu vse lahko naredilo.

Nora mladost, modra starost.

Stari za svetovanje, mladi za dejanje.

Mladi ljudje vse bolje znajo.

Mladost - norost, čez jarek skače, kjer je most.

Mlada kri mirno ne stoji.

Mladost je odlomek norosti.

Pijanost mladosti je hujša kot pijanost od vina.

Iz angelske mladosti nastane satanska starost.

Mladost in starost se ne bosta nikoli razumeli.

Pri osemnajstih letih je še vrag lep.

(Iz knjige Človek v zrcalu pregovorov Mirka Hrovata)

KAJ JE MAJHNA SREČA?

Zame je majhna sreča sankanje.

Biserka Škarja, 2. razred

Majhna sreča je, da hodim v šolo in se rada učim.

Maja Ogrinc, 3. razred

Majhna sreča je, kadar zveš, da boš dobil nekaj, na kar že dolgo čakaš.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Majhna sreča je zadovoljstvo ob majhnem darilu.

Cvetka Kumer, 5. razred

Majhna sreča je, kadar te odrasli pohvalijo.

Anita Oplotnik, 5. razred

Majhna sreča je, če dobiš darilo, dobro oceno ali če te kdo pohvali.

Jožko Krnc, 6. razred

Majhna sreča je pri majhnih stvareh: da ne razbiješ kozarca, čeprav ti nerodno pade na tla in če ti tovarišica ne pregleda naloge, ko je nimaš.

Nataša Pevec, 7. razred

Majhna sreča je, če se ne učiš, pa dobiš dobro oceno.

Jože Radovan, 7. razred

Majhna sreča je to, če misliš, da boš zaradi neke napake zelo tepen, potem pa nisi.

Bari Rugelj, 7. razred

Majhna sreča zame je, če mi zjutraj uspe vstati pravi čas, če mi ne spodleti v šoli, če se vozim s kolesom in se podim po igrišču - premnogo stvari je vsak dan, ki me toplo osrečijo.

Anka Grčar, 8. razred

Majhna sreča je, če že mislim, da sem doma pozabila peresnico, pa jo zadnji trenutek, ko tovarišica že narekuje, najdem med zvezki.

Milena Kotar, 8. razred

Majhna sreča je tudi to, da nisi vprašan, če ne znaš.

Eva Peterlin, 8. razred

KAJ JE VELIKA SREČA?

Velika sreča je, da si s starši v dobrih odnosih, da te imajo radi sošolci in tudi učitelji.

Eva Peterlin, 8. razred

Velika sreča je, če ima tovarišica odprto redovalnico na tvoji strani in je tudi na datumu tvoja nesrečna številka, pa nazadnje le obrne list.

Milena Kotar, 8. razred

Velika sreča je zame lep pogled, prijetna beseda nekoga, ki mi je blizu, da si lahko neomejeno vzamem čas zase, da sem dobre volje in da so drugi zadovoljni z mano.

Anka Grčar, 8. razred

Velika sreča je, če si povabljen na morje ali na smučanje.

Marjanca Cugelj, 8. razred

Velika sreča je, če na loteriji zadeneš enega od glavnih dobitkov.

Bari Rugelj, 7. razred

Velika sreča je, če si priljubljen med ljudmi.

Nataša Pevec, 7. razred

Velika sreča je, če imaš dobre prijatelje.

Rupert Gole, 7. razred

Velika sreča je, če izdeláš z odličnim uspehom in če imaš dobro mamo.

Jožko Krnc, 6. razred

Velika sreča je nekaj, kar si želiš samo v sanjah, potem pa res dobiš.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Velika sreča so dobri starši.

Anica Ramovš, 3. razred

Velika sreča je, da imam dom, očka in mamico ter da smo zdravi.

Maja Ogrinc, 3. razred

Velika sreča je, da smo v naši družini vsi zdravi.

Biserka Škarja, 2. razred

Velika sreča je, če si zdrav, priden in če te imajo vsi radi.

Mateja Ahlin, 2. razred

KDAJ SMO MLADI NAJBOLJ SREČNI?

Najbolj sem srečna, kadar v šoli dobim dobro oceno.

Mateja Ahlin, 2. razred

Mladi smo najbolj srečni takrat, kadar se igramo.

Biserka Škarja, 2. razred

Najbolj smo srečni, če imamo uspeh v šoli in nas potem starejši pohvalijo.

Maja Ogrinc, 3. razred

Mladi smo najbolj srečni, ko je športni dan.

Andreja Ruperčič, 4. r.

Najbolj srečen sem takrat, kadar dobim dobro oceno in ko imam rojstni dan.

Damjan Zupančič, 4. r.

Kadar lahko gremo s prijatelji in prijateljicami na izlet.

Damjan Bartolj, 5. razred

Srečna sem, če se me kdo spomni, kadar sem bolna ali ko imam rojstni dan.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Takrat, kadar lahko ustvarimo kaj po svoje.

Cvetka Kumer, 5. razred

Najbolj smo srečni, kadar nam starejši dovolijo, da se lahko igramo, kjer se hočemo.

Anita Oplotnik, 5. razred

Kadar dobim kako sladko darilo, da se z njim poskladkamo.

Sonja Ramovš, 5. razred

Najbolj smo srečni ob kakšnem svojem prazniku.

Stane Ramovš, 5. razred

Srečni smo, če imamo dobre prijatelje in če se dobro razumemo s svojimi starši.

Rupert Gole, 7. razred

Kadar se nam kaj posreči ali pa če se nam uresniči to, kar smo nameravali.

Nataša Pevec, 7. razred

Kadar nas starši pustijo, da smo čimveč s prijatelji.

Jože Radovan, 7. razred

Najbolj smo srečni, če smo lahko prosti, saj smo le enkrat mladi.

Bari Rugelj, 7. razred

Kadar smo sproščeni, nasmejani, radovedni, zaljubljeni ter takrat, kadar se zdimo samemu sebi pametni.

Anka Grčar, 8. razred

Kadar starši pravijo, da iz nas še nekaj bo; takrat se še z večjo vnemo lotimo dela.

Milena Kotar, 8. razred

Če so starši z nami zadovoljni in nas razumejo, vendar mislim, da je takih staršev vedno manj.

Mira Krajšek, 8. razred

Mladi smo najbolj srečni, kadar nas starejši pustijo pri miru in ne vtikajo nosu v vsako stvar. Saj lahko kaj opravimo tudi sami.

Eva Peterlin, 8. razred

ZAKAJ PRAVIMO, DA NA MLADIH SVET STOJI?

Mladi nadomeščajo odrasle, ko gredo v pokoj.

Mateja Ahlin, 2. razred

Mladi morajo nadaljevati delo, ki so ga starejši začeli.

Biserka Škarja, 2. razred

Ker mladi lahko s svojim znanjem in delom pomagajo odraslim ljudem.

Maja Ogrinc, 3. razred

Ma mladih zato svet stoji, ker od njih še veliko pričakujejo.

Andreja Ruperčič, 4. r.

Ker starejši računajo, da bomo mladi gradili in ustvarjali, ko bodo njim že pošle moči.

Damjan Zupančič, 4. r.

Mladi imamo pred seboj še veliko let in bomo marsikaj spremenili s svojim delom.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Mladi spreminjamo svet, da bi postal lepši in srečnejši.

Cvetka Kumer, 5. razred

Mladi smo prihodnost.

Alenka Tratar, 5. razred

Mladi laže razumemo napredek v svetu.

Rupert Gole, 7. razred

Za starejšimi vedno pridejo mladi, ki prevzamejo njihovo delo v svoje roke.

Nataša Pevec, 7. razred

Mladi bomo ohranili današnje običaje in bomo bodoče rodobe poučili, kako je bilo pred njimi.

Jože Radovan, 7. razred

Mladi zdaj hodimo v šolo in se učimo, da bomo čez leta tudi mi ljudje in pol.

Anka Grčar, 8. razred

Vsakdo je enkrat mlad in ne more biti večno. Potem ga nadomestijo mlajši in opravljajo njegovo delo.

Milena Kotar, 8. razred

Mislím, da zato, ker smo mladi že mnogo bolj napredni, kot so bili naši predniki.

Mira Krajšek, 8. razred

KDAJ SMO MLADI NA ODRASLE NAJBOLJ JEZNI?

Na odrasle sem najbolj jezna v šoli, kadar dobim slabo oceno, na cesti, kadar mi kdo ne odzdravi, v trgovini, če so postreženi prej kot jaz, čeprav še niso na vrsti.

Mateja Ahlin, 2. razred

Takrat, ko nas tepejo.

Biserka Škarja, 2. razred

Najbolj me jezi, kadar odrasli ne držijo svoje besede, ne izpolnijo svojih obljub, od nas pa to zahtevajo.

Maja Ogrinc, 3. razred

Kadar nas priganjajo k delu in k pisanju domače naloge.

Damjan Zupančič, 4. razred

Kadar nas grajajo. Mene še posebno jezijo takrat, kadar me pošljejo pomivat posodo, ko berem knjigo, ki je zelo napeta.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Kadar hočemo mi kaj narediti po svoje, oni pa nas ne pustijo.

Cvetka Kumer, 5. razred

Najbolj smo jezni takrat, kadar nas ne pustijo, da bi se igrali tam, kjer bi se radi.

Anita Oplotnik, 5. razred

Kadar nas ne pustijo, kamor bi zelo radi šli.

Sonja Ramovš, 5. razred

Jezna sem na starega očeta, ko on trdi, da se je v filmu nekaj zgodilo, pa nima prav in trdi, da ni res, kar jaz rečem.

Alenka Tratar, 5. razred

Kadar nam ne dovolijo, da bi naredili tisto, kar nas najbolj veseli.

Melita Zupančič, 5. razred

Jezni smo takrat, kadar smo obdolženi po krivici ali pa nam ne dajo besede, da bi lahko povedali, kar nas teži.

Nataša Pevec, 7. razred

Takrat, kadar nas ne pustijo na smučanje.

Jože Radovan, 7. razred

Jezi nas, če nam ne ustrežejo in nas kaj po krivem obsodijo ter če so do nas nepravilni.

Marjanca Cugelj, 8. razred

Kadar so odrasli skrajno odraslo trmasti, kadar nas podcenjujejo in zanemarjajo, kadar so preveč pametni in kadar hočejo prav vse vedeti.

Anka Grčar, 8. razred

Jezna sem na mamo, kadar utiša radio, ker ga imam preveč naglas.

Milena Kotar, 8. razred

Jezni smo takrat, če tudi mi rečemo kakšno besedo o boljšem gospodarjenju, oni pa pravijo, kaj bomo mi govorili, ko smo še premladi.

Mira krajšek, 8. razred

Kadar začnejo ukazovati: "Pojdi po drva, pojdi po perilo!" A če ugovarjaš, že govorijo: "Saj imaš še prve noge."

Eva Peterlin, 8. razred

ZAKAJ SE MLADI IN ODRASLI VEDNO NE RAZUMEJČ?

Odrasli kar naprej delijo mladim nasvete, katerih se sami ne držijo, mladi jih pa tudi vedno ne ubogajo.

Mateja Ahlin, 2. razred

Mladi imamo drugačne misli in navade

Biserka Škarja, 2. razred

Odrasli in mladi imajo različne želje, različno pa si tudi razlagajo dogodke po svetu, zato se vedno ne razumejo.

Maja Ogrinc, 3. razred

Starejši nas vedno učijo tako, kot si mi ne želimo.

Damjan Zupančič, 4. razred

Odrasli včasih ne razumejo mladih, če bi se radi sami kaj domenili ali odšli na skupen izlet. Včasih pa tudi mladi ne razumejo odraslih. Tudi oni gredo radi kam na zabavo, mladi pa smo jezni, ker ostanemo doma.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Odrasli včasih sploh ne razumejo, kako je danes. Oni mislijo samo na to, kako je bilo včasih.

Anita Oplotnik, 5. razred

Nekateri odrasli so živčni in preveč neodločni.

Sonja Ramovš, 5. razred

Odrasli mislijo, da moramo živeti tako, kot so oni v svoji mladosti, zato pride med njimi in nami do nesporazumov.

Rupert Gole, 7. razred

Odrasli gledajo na večino stvari s svojega stališča, mladi pa seveda s svojega. Vsak zagovarja svoje in se potem navadno ne morejo sporazumeti.

Nataša Pevec, 7. razred

Mladi se hočemo po svoje zabavati, odrasli pa bi radi mir in svojo glasbo. Mladi bi radi poslušali zabavno in moderno glasbo, odrasli pa ljudsko in Slake.

Jože Radovan, 7. razred

Mladi smo zaletavi, dorasli pa se za nas preveč bojijo. Oboji pa smo ponosno trmasti in preveč občutljivi.

Anka Grčar, 8. razred

Odrasli so rasli v drugačnih razmerah. Imajo več izkušenj, toda vladi včasih kakšne stvari ne moremo prav doumeti in tako pride do nesporazuma.

Milena Kotar, 8. razred

Starejši mladim še ne zaupajo dovolj.

Mira Krajšek, 8. razred

Odrasli mislijo, da imajo vedno samo oni prav, mladi jih pa ne poslušamo, zato tudi velikokrat kaj narobe naredimo in se tako opečemo.

Eva Peterlin, 8. razred

KDAJ SE ZDIJO MLADIM ODRASLI PAMETNI?

Kadar se pogovarjajo o stvareh, ki jih mladi ne razumemo.

Mateja Ahlin, 2. razred

Meni se zdi stara mama pametna, ker mi zna pomagati pri domačih nalogah.

Biserka Škarja, 2. razred

Kadar skušajo upoštevati tudi znanje in želje otrok.

Maja Ogrinc, 3. razred

Kadar vedo kaj takega, česar mi ne vemo.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Kadar potrdijo, da imamo tudi mi prav.

Anita Oplotnik, 5. razred

Odrasli so pametni, kadar razumejo nas in naše namene.

Rupert Gole, 7. razred

Največkrat se nam zdijo pametni takrat, ko nam povedo, kaj smemo in česa ne smemo in če se izkaže, da so imeli prav. Ali pa, če nam povedo kaj takega, česar še nismo slišali.

Nataša Pevec, 7. razred

Kadar se strinjajo s predlogom, ki ga damo mladi.

Jože Radovan, 7. razred

Kadar nam znajo pomagati kaj takega, česar od njih ne bi pričakovali.

Marjanca Cugelj, 8. razred

Kadar se z nami po odraslo pogovorijo in kadar jih na tiho in glasno občudujemo zaradi najrazličnejših vrednot.

Anka Grčar, 8. razred

Meni se zdi mami pametna, če mi pri kuhanju pokaže kaj novega, česar še ne znam.

Milena Kotar, 8. razred

Kadar povedo takšne besede, ki jih prvič slišiš in jih prosiš, da ti jih razložijo.

Eva Peterlin, 8. razred

MLADI IMAMO TUDI PROBLEME. ALI PA TUDI NE!

Moj veliki problem je, kadar se učim, pa mi mlajša sestra nagaja. Ta problem bo rešen, ko bo šla v šolo.

Mateja Ahlin, 2. razred

Jaz imam največ skrbi pri matematiki, zato je ta predmet zame največji problem.

Biserka Škarja, 2. razred

Nobenega večjega problema nimam. Kadar pa imam kak manjši problem, mi ga pomagajo rešiti starši.

Maja Ogrinc, 3. razred

Moj problem je, da se težko oddaljim od televizorja. Zelo zelo rada gledam TV oddaje. Starši me velikokrat kličejo stran od televizorja, a jih nerada ubogam. Ne vem, kako bi bilo, če televizorja ne bi imeli ali če bi se pokvaril.

Andreja Ruperčič, 4. razred

Moj največji problem je takrat, kadar ne znam narediti domače naloge. Takrat mi pomagata oči in mami.

Damjan Zupančič, 4. razred

Včasih imam probleme pri učenju, ki mi jih pomaga rešiti sestra.

Cvetka Kumer, 5. razred

Zaenkrat še nimam kakih posebnih problemov. Če pa bi jih imel, bi mi jih gotovo pomagala rešiti mama.

Rupert Gole, 7. razred

Jaz imam največje težave z obnašanjem. Ne vem, kako naj se vedem, da bi bilo vsem prav. Včasih se afnam, da sem že sama sebi zoprna, pa kaj si morem. Tudi meni marsikdo zaradi obnašanja ni všeč in se poskušam obvladati, da sama ne bi bila takšna. Velikokrat se je že zgodilo, da mi je kdo povedal v obraz, naj se ne obnašam več tako. To mi včasih pomaga. Tudi sama vsakemu povem, kar mi ni všeč na njem in to marsikdo tudi upošteva, čeprav je kmalu enako kot prej - tako kot pri meni.

Nataša Pevec, 7. razred

Ne vem, da bi imel kakšen problem.

Jože Radovan, 7. razred

Moj največji problem je kazen, ki sem jo dobila zaradi slabega uspeha ob polletju v šoli. Zato moram iti zmerom po osmi uri zvečer spat. Nikdar ne smem gledati filma. Tako nisem enaka sestri, ki se uči bolje kot jaz. Ta problem lahko rešim le sama z boljšim uspehom v šoli. Kazen sem kar mirno sprejela, ker upam, da jo bo kmalu konec, saj sem se že začela bolj učiti.

Bari Rugelj, 7. razred

Moj problem je tudi čas. Včasih so interesne dejavnosti ob dveh. Jaz pa takrat komaj domov pridem. Tudi učenja je veliko. Če pa še kaj postorim doma, mi časa zmanjka. Marjanca Cugelj, 8. razred

Majhnih problemov je vedno dovolj. Predvsem me muči to, da nimam res pravih prijateljev, da vse prevečkrat naredim kakšno napako, pa ne najdem razumevanja. Sama s sabo kar hitro razčistim in želim si, da bi mi pomagali tudi drugi.

Anka Grčar, 8. razred

Moj največji problem je, da se moram veliko učiti, če hočem dobiti petico. Še posebno je ta problem velik, če se mi ne da in mi potem zmanjka časa. Večkrat imamo toliko naloge, da mi komaj ostane še kaj časa za pletenje in za pomoč mami v gospodinjstvu.

Milena Kotar, 8. razred

Moj največji problem je radio. Ko se začnem učiti, mora biti prižgan, če ne, se ne morem učiti. Če ga ugasnem, je tiho kot v grobu. O tem sem že govorila Nataši, pa pravi, da je to tudi njen problem. Najbolje bo, da se radio pokvari.

Eva Peterlin, 8. razred

MLADA KRI MIRNO NE STOJI

S sosedovim Damjanom sva velika prijatelja, čeprav se včasih tudi stepeva in skregava.

Tako je bilo tudi nekega poletnega dne. Na našem travniku sva se nekaj časa podila, nato pa sva se zmenila, da bova igrala nogomet. Jaz sem stekel domov po žogo, on pa je postavil gol. Ko sva začela igrati, sva se takoj skregala, nazadnje pa še stepla. Pretep je prekinil moj oče in naju pomiril. Vprašal naju je, zakaj sva se stepla. Povedala sva mu, da zaradi enega gola. Podala sva si roke in si rekla, da se ne bova nikoli več skregala. No, vseeno sva se potem še velikokrat. Mlada kri pač ne more mirno stati.

Tomaž Bevc, 7. razred

Tisti dan je bila sobota. Soboto sovražim, ker moram na ta dan največ delati in pospravljati, rada pa jo imam zato, ker pride k nam moja sestrična Alenka.

Ko sem prišla iz trgovine, sta se pripeljala k nam iz Ljubljane stric in Alenka. Ko sem se z Alenko pogovarjala, me je že poklicala mama in rekla: "Bari, vzemi steklenice in pojdi v zidanico po pijačo, ker je je zmanjkalo." Začela sem godrnjati in se branila, saj je bil na TV sporedu čez petnajst minut slalom za moške, do zidanice pa je en kilometer in pol, pa še pot je zelo strma. Hitro sem vezla steklenice in ključ ter stekla proti zidanici. Ko sem se vrnila iz zidanice, sem najprej pogledala na uro. V zidanico in nazaj sem prišla točno v petnajstih minutah in to se mi je zdelo skoraj nemogoče. Hitro sem prižgala televizijo. Ko je bil na vrsti prvi slalom in je vozil Bojan Križaj, se je oglasil ata iz kuhinje: "Bari, si že prinesla steljo za prašiče?" "Še Križaja vidim," sem na hitro odgovorila in se tolkla po glavi, ker je Križaj padel na progi. Stekla sem po steljo, da ne bi zamudila vožnje Roka Petroviča. Ko je pripeljal Rok v cilj, je prišla mama in ugasnila televizijo. Po kosilu sem morala pomiti posodo. Potem sem z nekako negotovostjo skušala pregovoriti mamo: "Mami, bom lahko šla s sošolkami iz Škrljevega v maškare?" Odgovor se je tokrat glasil zelo odločno: "Ne!" Tudi ata je rekel, da grem lahko po vasi Okrog, drugod pa ne. Vse popoldne sem se kujala. Stric Marjan pa me je razumel in rekel domačim: "Saj je še mlada, naj gre. Mlada kri malokdaj mirno stoji. Pe še star običaj je Pust."

A v torek je še vedno držal NE, pa če sem še tako prosila. Končno pa so se sprijaznili, da sem lahko šla z vaškimi otroki po Okrogu. V maškaradi sem se imela zelo lepo.

Preden sem zvečer zaspala, sem premišljevala o tem, kar je rekel stric, da mlada kri malokdaj mirno stoji. Ugotovila sem, da velja ta pregovor deloma tudi zame, saj na pustni večer nisem mogla ostati doma.

Bari Rugelj, 7. razred

Prav gotovo se tudi starejši ljudje s tem pregovorom strinjajo, mladi pa sploh. Saj je res tako; kdaj bomo skakali, se lovili, peli in igrali, če ne v mladosti?

Toda včasih presega to že vse meje. Tako je bilo tudi med letošnjimi zimskimi počitnicami, ko nam mlada kri ni dala miru. Hoteli smo se nakepati, nasankati in nasmučati.

Tudi tisti zadnji petek letošnjih počitnic je bil razigran in vesel za vse otroke, naše mame pa so imele počitnic verjetno že čez glavo in če bi še kaj dalj trajale, bi morda kakšni skrbni mami popustili živci. Ko je tistega dne posijalo sonce, smo se otroci iz vasi odpravili na hrib, kjer smo počenjali vse mogoče pa tudi nemogoče. Tam smo imeli že steptano progo za slalom, veleslalom, na drugem hribu pa smo se sankali in kepali. Kdor ni imel smuči, se je odšel sankat. Pri tem je bilo še posebej zanimivo. Mlajši otroci so se domislili vožnje na različne načine. Ko so naši "slavni asi", kakor sami pravijo, da so, videli, kako je na našem hribu veliko bolj zanimivo kot pri njih, so drug za drugim prišli na naš hrib. Takrat se je šele začelo pravo vzdušje na snegu. Organizirali smo razne igre: od metanja kep v neko točko, ki smo si jo izbrali, do tekmovanja v teku v celem snegu. Ker se je že začelo mračiti in bi morali že skoraj domov, smo se na koncu še kepali. Med kepanjem so bili navdušeni zlasti mlajši otroci, saj v ostalih igrah niso mogli tako priti v poštev. Kepe, velike in majhne, so letele vse naokrog: v obraze, za škornje, v žepe, za rokave. Ko so nekateri začeli zaradi mraza in ker so bili mokri, stokati, smo se odločili, da ne bi bilo slabo, če bi tudi mi odšli domov, saj smo bili ravno tako trudni, premočeni, lačni. Ko smo odhajali, smo malo bolj pogledali drug drugega in vsak je bil po svoje zamišljen. V vsaki glavi je rojila misel: "Kaj bo, ko bom takšen prišel domov? Kaj bo rekla mama?" A kaj! Vsi smo vedeli, kaj bo na sporedu, ko bomo vstopili. Tudi mene je malo skrbelo, kako bo. Sklenila sem, da bo najbolje, da se hitro preoblečem in da odidem pomagat v hlev. Tako sem tudi storila. Še sreča, da ni bilo nobene v hiši, ko sem prišla domov. Toda oštevanje, zakaj nisem prej prišla domov, je prišlo na vrsto pri večerji. Ni mi preostalo drugega, kakor da sem bila tiho.

Škoda, da nekateri starši ne razumejo, da je mladost tista doba življenja, ki je najbolj nemirna.

Mira Krajšek, 8. razred

NEKATERI ODRASLI PA UPOŠTEVAJO MLADE

Zimske počitnice so se iztekale. Dolgočasil sem se na peči. S pogledi sem spremljal snežinke, ki so padale s pepelnatega neba. Stara mama je sedela v kuhinji in pletla nogavice. Premišljeval sem, kje bi našel kakšno igro, s katero bi se s staro mamo igrala. Končno sem našel igro, ki mi jo je prinesel dedek Mraz, ko sem bil še majhen. To je bil "memori" ali spomin. Stara mama je bila navdušena nad to igro. Pri tej igri so ploščice, ki jih moraš ugibati. Če uganeš en par, ki je enak, si lah-

ko ploščici vzameš. Torej: kdor zbere več ploščic, je zmagovalec. Po dolgem igranju sem staro mamu le premagal. Ker pa se mi ni hotela predati, je hotela nadaljevati, da bi ona zmagala. Igrala sva še tri igre. Vselej sem jo premagal. Za konec se mi je le predala in rekla: "Mladi si boljše zapomnite kot stari." Tudi sicer večkrat opazim, da si marsikaj boljše zapomnim kot stara mama, kajti njej spomin že peša. Vseeno pa se dobro razumeva, saj me večkrat ponosno potreplja po ramih: "Mlad si, pa lahko veliko veš!"

Jože Radovan, 7. razred

MLADOST JE ODLOMEK NOROSTI

Bil je deževen poletni dan. V sobi sem premišljevala, kaj naj bi delala. Že vse dopoldne je deževalo in sklenila sem, da bom šla na podstrešje. Tam vedno najdem kakšno zanimivo stvar. Nekaj časa sem brskala po kovčku in našla trnek za lovljenje rib. Tega sem privezala na vrstico in se namenila, da bo šla lovit ribe.

Ko je prenehalo deževati, sem brez maminega dovoljenja odšla k potoku. Res je bila voda nekam blatna in narasla, a želja po ribarjenju je bila močnejša, zato me to ni motilo. Vrgla sem trnek v vodo in čakala. Ker se je trnek zapletel v grm ob vodi, sem ga hotela odplesti. Ker pa z brega nisem mogla razplesti trnka, sem se slekla in šla v vodo. Tok vode je bil močan in začelo me je spodnašati. Začutila sem strah do vode. Začela sem klicati na pomoč. Na srečo je prišla mama in me je potegnila ven. Bila sem čisto mokra, saj mi je voda segla žez pas. Doma sem jih nekajkrat dobila po riti, a pretrpela sem, saj sem vedela, kaj bi se lahko zgodilo.

Toda ta dogodivščina me še ni izučila, še vedno kakšno ušpičim, da me potem mama krega, pa ni nič bolje.

Vse to moje početje je odraz moje mladosti.

Nataša Pevec, 7. razred

Mlad človek je naiven, samozavesten, poln domišljije in krasnih idej: iz otroka se spreminja v odraslo osebnost. V dobi odrasčanja se dogajajo spremembe v osebnosti in ne moreš si kaj, da jih ne bi kazal še na zunanost. Vse to se izraža v raznih norostih nas mladih. Žal mladi vse premalokrat poslušamo starejše in: hop, z glavo skozi zid. Potem te boli glava, a vse skupaj hitro postane preteklost.

Mladost je norost, ki skače čez vodo, kjer je most. In to dobesedno velja za primer mojega brata: pred leti je skočil čez potok nekaj metrov stran od mostu in si zvil gleženj. Zdaj gre raje čez most, kajti izkušnja je zaleгла.

Zelo dobro se spominjam svojega otroštva. Nekega poletja sem si zabila v glavo, da bom priplezala po cevah puhalnika za seno na

kozolec. Po nekaj neuspehih mi je to tudi uspelo. Če bi domači vedeli za to, ne vem, kaj bi bilo. Danes se mi zdi preveč noro plezati sedem metrov po ceveh in srce mi še danes hitreje utripa, ko se tega spomnim.

Nekedaj sem se s prijateljicami dogovorila, da bomo šle v nek zelo oddaljen kraj, pa še poti nismo vedele. Ampak prišle smo v tisti kraj. Ker se nam je potem mudilo domov, smo jo mah-nile kar skozi neznani gozd. Danes mi gre na smeh, kajti, ko smo prišle ven, smo se znašle na enem koncu domače vasi. Sploh se mi zdi, da se mi je v otroštvu vse zdelo tako preprosto in vse je bilo mogoče. Zdaj pa mislim drugače. Nekaterih stvari se bojimo, drugih se namenoma izognemo, tretje pozabimo, a velikokrat stopimo nehote v norost. Iz tega potegneš lep nasvet, potem pa vse skupaj spraviš v kotic spomina.

Kljub temu si želim še več razburljivega mladostnega življenja, kajti ne maram točno utečenega načina življenja. In zdi se mi, da mora biti zraven mene še kdo - to me zadovoljuje in razveseljuje.

Prepričana sem, da se mi bo zgodilo še mnogo prijetnega in neprijetnega in veliko imam norega, ker vem, da bom še dolgo mlada.

Anka Grčar, 8. razred

MLADOST IN STAROST SE NE BOSTA NIKOLI RAZUMELI

Moj sosed, ki živi na drugi strani ceste, ima sina, ki je star 17 let. Ukvarja se s športnim jadraltvom. Sedaj hodi v srednjo šolo in je kar dober učenec.

Ko se je ta fant začel ukvarjati z jadraltvom, mu je mati prepovedala. Trdila je, da je to nevarno. Babica pa je tarnala, da ko je bila mlada, ni bil nihče tako "neumen", da bi se ukvarjal z jadraltvom. Ded se je razjezil in rekel: "Tam so vrata in pojdi, ako ne misliš delati!" Kljub vsemu je sin treniral in kmalu odšel na tekmovanje v drugo državo. Mamo je prosil za denar; nerada mu ga je dala. Ko pa je zvedela, da je njen sin na tekmovanju zasedel drugo mesto, pa je bila ponosna.

Tudi pri delu se niso nikoli razumeli. Sin je hotel, da bi kupili stroje, stari pa, naj se dela tako kot prej. Najbolj je strojem nasprotoval ded.

Mislim, da se mladost in starost ne bosta nikoli v vsem razumeli, ker hočejo mladi več športa, v delu pa čim manj napora. Stari ljudje pa so skoraj vedno le za tako življenje, kot so ga živeli nekdanj.

Bogdan Brčar, 7. razred

Starejši im mladi se ne bodo nikoli razumeli. Starejši vedno trdijo drugače kot mladi. Tako se večkrat zgodi tudi pri nas. Jaz trdim svoje, oče in mama pa trdita drugače.

Nekateri starši so starokopitni. Moja mama je še kar popustljiva, toda ne tako, kot si jaz želim. Kadar nekaj želim, vedno

vse lepo pospravim, da je vse čisto. Ko mi mama reče, kaj naj postorim, jo vedno ubogam. Ona pa najbrž že prej sluti, kaj hočem, še preden ji povem. Ko jo kaj prosim, mi včasih ustrezne, včasih pa tudi ne. Oče pa je drugačen. Bolj je trd in neizprosni. On mi ne dovoli vsega. Spomnim se, ko sem hotela na koncu sedmega razreda na morje. Bilo je vse narobe. Nisem imela preveč dobrega spričevala, bila sem samo dobra. V spričevalu so bile tudi dvojke. Obema sem pokazal spričevalo in vprašala, če bom lahko šla na morje. Mama je rekla, da imam preslabo spričevalo. Že sem vedela, da ne bo nič dobrega. Potem je pogledal spričevalo še oče. Takrat se je pa začelo. Oče se je razburil in zavpil, kaj si mislim, da imam same dvojke. Še nekaj časa je tako govoril, potem je pa rekel, da na morje ne bom šla. Če bi se bolj potrudila, bi že šla.

Užaljena in hkrati jezna sem odšla v svojo sobo. Tisti dan se nisem z nikomer več pogovarjala. Na starše sem bila jezna, ker me niso pustili. Malo sem bila jezna tudi nase, a ne preveč. Zato sem bila cele počitnice doma.

S starši se dobro razumem, toda da bi bili povsem enotni, pa ne gre. Mladost in starost se ne bosta nikoli razumeli.

Renata Matasović, 8. r.

Ko sem bil še mlajši, sem večkrat slišal, da prevladujejo nasprotja med starimi in mladimi. Nisem razumel, zakaj so nasprotja med njimi. Zdaj pa, ko tudi jaz stopam v zrelejše obdobje, vedno bolj spoznavam nasprotja med menoj in starši. Dolgo sem zbiral posterje znanih športnikov iz Pionirskega lista. Nekega dne sem nekaj brskal po predalih in našel te posterje. Zahotelo se mi je, da bi jih razobesil po stenah svoje sobe. Iskal sem selotejp, da bi jih pritrdil, a ga nisem našel, zato sem vzel kar oho lepilo in nalepil posterje. Zelo sem bil zadovoljen. A kmalu se je to moje veselje končalo. Ko sta prišla domov oče in mati, sta se začela jeziti in trgati posterje s sten. Ko sem tako nekaj časa opazoval, sem videl, da mi bosta vse uničila. Rekel sem jima, naj jih pustita, da jih bom sam previdno odstranil. Žalosten in jezen sem začel previdno odstranjevati še ostale. Nastal je še en problem. Tam, kjer sem z lepilom pritrdil poster, se je odstranila barva in soba je bila vsa lisasta. Stene smo morali na novo prepleskati.

Taka je moja izkušnja, kako mladi ne najdemo skupnega jezika z odraslimi.

Damjan Breznikar, 8. r.

Današnja mladina se zanima za zabavno glasbo. Starejši pravijo, da je to podivjana glasba. Oni imajo raje narodno, mi pa zabavno glasbo. Včasih pride zaradi te glasbe tudi do manjših nesporazumov. Tako je prišlo tudi med mamami in menoj.

Bilo je v ponedeljek zvečer. Na drugem radijskem programu je bila oddaja Popularnih dvajset. Hitro sem prižgala radio in prišla gumb. Ko se je oddaja začela, je mama ravno odšla v hlev, da bi pomolzla kravo. Čez nekaj časa se je vrnila. Na vrsti so

bile slovenske popevke, zato sem hitro še bolj privila gumb in k radiu priključila še zvočnik. Bila je lepa pesem, ko je v sobo prihitela mama in mi rekla: "Ali boš že nehala s to neumno glasbo?" Ker nisem hotela, da bi se mama še bolj razburila, sem šla s peči in odvila gumb. Mama je odšla. Ker je bila na vrsti še lepša pesem, sem se spozabila in gumb privila do konca. Mama je zopet prihitela v sobo, a tedaj je radio ugasnila in zavpila name: "Sedaj te imam pa dovolj. Kaj neki ti koristi ta glasba?" Jaz seveda nisem bila tiho; odvrnila sem ji: "Kaj pa imaš ti od tistih Slakov in Avsenikov?"

Spet sem skočila s peči in radio še enkrat prižgala; sedaj sem gumb odvila, da ne bi mama spet kaj godrnjala. Ker je mama videla, da še nisem odnehala, je mirno rekla: "Daj, nehaj že enkrat, no!" Videla sem, da se je mama umirila, zato sem tudi jaz mirno dodala: "Zakaj pa ti rada poslušaš oddajo Četrtek večer?" Mama je bila tiho, a je spet čez nekaj časa dodala: "V četrtek pa ni tako divjaška glasba, kot je tukaj!"

Mene je tedaj razpalilo, v obraz sem bila najbrž že čisto rdeča in sem zasikala: "Misliš ti sploh kdaj imeti kaj rada, kar imam jaz? Nikoli se v ničemer ne ..."

Mama je vedela, kaj mislim reči, zato je dodala: "In se ne bova!" Ta najin prepir je trajal tako dolgo, da je bilo oddaje konec. Tako sem tisti večer lahko znova potrdila, da se ne bova nikoli popolnoma sporazumeli.

Kristina Golob, 8. razred

Č E B I B I L J A Z U Č I T E L J

Dragi učenci!

Danes prvič učim na vaši šoli. Ime mi je Mateja. Upam, da ste se med počitnicami imeli lepo.

Prvo uro pouka se bomo pogovarjali o ocenjevanju. Vi učenci veste, da ima kmet, ki se celo leto trudi na polju, jeseni lep pridelek. V tovarni dobi priden delavec boljšo plačo. Tudi pri nas bo tako. Tisti, ki boste celo leto pridni, boste ob koncu leta dobili boljše ocene v spričevalih.

Želim, da bi posnemali pridne kmete in delavce.

Mateja Ahlin, 2. razred

Če bi bil jaz učitelj, bi bil do učencev prijazen, seveda pa bi morali biti tudi oni do mene. Sploh pa jih ne bi lasal. Če bi kdo pozabil zvezek ali nalogo, ga ne bi kaznoval, saj sem včasih tudi jaz pozabljiv. Najraje bi učil likovno vzgojo, biologijo ali pa slovenščino. Vsekakor pa ne bi učil matematike, ker mi gre slabo od rok. Ocenjeval pa bi tako, da bi bili učenci zadovoljni.

Izven šole pa bi vodil ŠŠD, ker me veseli šport. Toda - učitelj ne bi rad postal.

Rupert Gole, 7. razred

Če bi bil jaz učitelj, bi rad poučeval telovadbo. Imel bi zvezek, v katerega bi si zapisoval pluse in minuse. Če bi imel učenec tri pluse, bi dobil zelo uspešno. Za devet plusov pa bi imel učenec zagotovljeno končno oceno zelo uspešno.

Enako bi bilo za uspešno in manj uspešno. Vsako drugo uro bi jim dal na voljo igro, ki bi si jo sami domislili. Pomagal bi jim pri težavah in bi jim povedal, kako naj jih premostijo. Vsako sredo in petek bi imel košarkarski krožek, ki bi trajal dve uri. Prvo uro bi imel tek, počepe za moč in kondicijo, drugo uro pa bi metali na koš in bi igrali.

Tako si jaz predstavljam delo učitelja.

Jože Radovan, 7. razred

KAJ BI MORALI UČITELJI STORITI, DA BI BILO V ŠOLI LEPŠE?

Učitelji bi morali biti vedno nasmejani in dobre volje.

Mateja Ahlin, 2. razred

Pisati bi morali same dobre ocene.

Biserka Škarja, 3. razred

Večkrat bi morali biti nasmejani in dobre volje.

Maja Ogrinc, 3. razred

Z nami bi se morali več pogovarjati o tem, kaj delamo tisti čas, ko ni pouka.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Manj bi se morali na nas jeziti.

Anita Oplotnik, 5. razred

Učitelji bi med poukom morali spustiti kakšno resno uro, da bi se mi učenci lahko igrali.

Stane Ramovš, 5. razred

Biti bi morali manj strogi in dati manj nalog.

Jožko Krnc, 6. razred

Morali bi biti bolj veseli.

Jože Radovan, 7. razred

Imeti bi morali več razumevanja in dajati manj kazenskih kontrolnih nalog.

Bari Rugelj, 7. razred

Učitelji bi se morali včasih tudi malo pošaliti.

Marjanca Cugelj, 8. razred

Če pišemo po več kontrolk na dan, ne bi smeli učitelji potem še spraševati.

Milena Kotar, 8. razred

Mogoče manjka malo več sproščenih pogovorov z učenci.

Mira Krajšek, 8. razred

Lepše bi bilo, če nam učitelji ne bi dali na urnik vsak dan šest ur.

Eva Peterlin, 8. razred

KAJ BI MORALI UČENCI STORITI, DA BI BILO V ŠOLI LEPŠE?

Ne bi se smeli poditi.

Andreja Ruperčič, 4. r.

Biti bi morali bolj vestni.

Cvetka Kumer, 5. razred

Ne bi smeli biti nagajivi.

Anita Oplotnik, 5. razred

Bolj bi se morali učiti in se obvladati, da ne bi tako noreli, ubogati bi morali učitelje in vse predmete bi morali vzeti resno.

Bari Rugelj, 7. razred

Veliko bi pripomogli z boljšo disciplino.

Mira Krajšek, 8. razred

Poslušati bi morali razlago, se pridno učiti in ne nagajati.

Milena Kotar, 8. razred

KAJ BI SE MORALO V DANAŠNJI ŠOLI SPREMENITI, DA BI JO UČENCI RAJE IMELI?

Če bi bilo več takih razredničark, kot je moja, bi vsi učenci radi hodili v šolo.

Maja Ogrinc, 3. razred

Odmori bi morali biti daljši.

Anica Ramovš, 3. razred

Ne bi smeli imeti toliko domače naloge.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Učitelji bi morali biti manj strogi.

Jožko Krnc, 6. razred

Več ur telesne vzgoje bi moralo biti.

Marjanca Cugelj, 8. razred

Učitelji bi morali samo razlagati in nič spraševati. To pa žal ni mogoče.

Milena Kotar, 8. razred

Mislím, da bi učenci raje hodili v šolo, če ne bi bilo kontrolk in spraševanja, kar pa je v današnji šoli nemogoče.

Mira Krajšek, 8. razred

Morali bi se spremeniti odnosi med sošolci.

Eva Peterlin, 8. razred

KAJ TE PRI UČITELJIH NAJBOLJ MOTI?

Zelo me moti, če se zmenimo, da bo športni dan, potem pa ga ni.

Mateja Ahlin, 2. razred

Mene nič ne moti.

Biserka Škarja, 2. razred

Najbolj me moti, če nimajo časa prisluhniti učencem.

Maja Ogrinc, 3. razred

Moti me, če imamo po dve uri istega predmeta, čeprav nista na urniku.

Anica Ramovš, 3. razred

Moti me, če so preveč našminkane. Še več bi morale pomagati slabšim učencem.

Damjan Zupančič, 4. razred

Najbolj me moti, če boljšemu učencu "šenkajo" višjo oceno, kot jo zasluži.

Tadeja Kisovec, 5. razred

Moti me, da učitelji povedo staršem, če je kaj narobe z učencem.

Stane Ramovš, 5. razred

Moti me, da včasih celo uro sprašujejo.

Melita Zupančič, 5. razred

Moti me, če učitelja eden od učencev razjezi, potem smo pa še drugi vprašani in jih veliko dobi eno.

Jožko Krnc, 6. razred

Najbolj me moti, da včasih ocenjujejo "po obrazih".

Nataša Pevec, 7. razred

Moti me, da so učitelji obuti v čevlje, učenci pa moramo biti obuti v copate.

Jože Radovan, 7. razred

Moti me, če se v kakem drugem razredu razjezijo in potem svojo jezo stresejo na nas.

Marjanca Cugelj, 8. razred

Moti me, če nekateri učitelji ne opravičijo, čeprav jih prosiš za opravičilo.

Mira Krajšek, 8. razred

Moti me, če ne opravičijo, kadar se opravičiš, da se nisi učil, ker si pač nekaj delal in se nisi mogel učiti.

Eva Peterlin, 8. razred

KDAJ UČENCI UČITELJE NAJBOLJ RAZJEZIMO?

Če ne ubogamo.

Biserka Škarja, 2. razred

Ko se podimo, slabo pišemo in če nekateri ne pojedjo vse malice.

Andreja Ruperčič, 4. razred

Kadar se med seboj pretepamo.

Damjan Zupančič, 4. razred

Če redno ne delamo domačih nalog.

Cvetka Kumer, 5. razred

Kadar kdo ne zna snovi, ki smo jo večkrat ponovili.

Melita Zupančič, 5. razred

Kadar nekateri med poukom skrivajo torbe ali pa če se obmetavamo s kredami.

Jože Radovan, 7. razred

Če nič ne znamo, potem se kdo še najde, ki kaj ugovarja.

Marjanca Cugelj, 8. razred

Če ne poslušamo pri razlagi.

Milena Kotar, 8. razred

Če jih med razlago prekinjamo s šušljanjem in klepetom.

Mira Krajšek, 8. razred

L E T O M L A D I H

Mislím, da bi mladim morali bolj zaupati, ker nismo res tako slabi, kot o nas menijo.

Renata Matasović, 8. razred

Mladi smo si zelo različni po vedenju in po oblačenju. Vse to je precej odvisno od tega, kakšna je vzgoja doma.

Anka Rugelj, 16 let, dijakinja

Večkrat slišim: "Ah, ta mladina, kako je pokvarjena!" Takrat mi je vedno težko. Mislím, da tudi današnja mladina nosi v sebi veliko lepega, veliko dobre volje in poleta. Seveda pa ne bo šlo brez majhnih ali večjih odpovedi. Nekaj pa bi vas rada prosila: Spoštujte naravo! Ne onesnažujte zraka, ne kvarite ga brez potrebe! Pazite na potok in smreko, naj bosta čista in živa. Ne zasujte z odpadki vseh poti in grmov ob cesti. Kdor ne bo spoštoval narave, ne bo nikdar spoštoval človeka v njej.

To leto je posvečeno vam. Čez nekaj desetletij boste vi glavni nosilec življenja. Glejte, da ne boste razočarali generacije, ki pride za vami.

Če vas motijo napake starejših, vas prosim, da jih ne ponavljate. Naj vam bodo raje za zgled, kakšni ne smete biti.

Majda Krnc, kmečka gospodinja, mati šestih otrok

Ko smo bili mi mladi, je bilo veliko dobre volje pri kmečkih opravilih. Cenili smo majhne stvari. Danes pa se mi zdi, da je življenje mladih premalo polno.

Terezija Slapšak, kmečka gospodinja

Mladina je odraz starejših, kajti mladi ne morejo biti drugačni, kot so njihovi starši, vzgojitelji in ostali odrasli. Čeprav veliko govorimo o slabi mladini, o tem, da se nam s tem piše slaba prihodnost, pa ne smemo vseh mladih gledati z očmi slabega, ne smemo vseh skupaj dati v isti koš.

Mislím, da se nam prihodnosti ni treba bati. Mladi so se še vedno izkazali, starejši pa jim moramo pomagati z besedo in zgledom.

Anica Ziherl, matičarka
Ivanka Povše, trgovka

Mladi se danes še odločajo za kmetovanje, vendar pa menim, da se za čisto kmetovanje v prihodnosti ne bodo odločali več. Napaka je bila storjena že zdavnaj: kmetije so se v vsej svoji zgodovini do nedavnega vedno delile. Posledice tega podarjanja in delitve so danes majhne in razdrobljene površine (V občini je povprečna velikost zemljišča povprečne kmetij 3,5 ha.). Če pa

služi kmetovanje poleg redne službe le kot dopolnilna dejavnost, potem je to zame kljub vsemu le polovičarsko delo.

Pravzaprav pa sem tudi jaz še mlad in mladi naj bi vedno upali na boljše.

Tone Rugelj, kmet, član KZ

Časi se spreminjajo, zato je drugačna tudi mladina. Včasih so že otroke zapregli v delo (bilo je 80 % kmečkega prebivalstva), zakaj glavna dela sta opravljala človek in živina. Času primerne so bili tudi odnosi med mladimi in starejšimi; mlajši so morali ponavadi vedno ubogati.

Človek, pa naj je bil mlad ali star, je bil ovrednoten po merilu, koliko je bil priden in delaven.

Zdaj delajo namesto nas večinoma stroji in mladini je treba precej manj delati, kot so morali njihovi vrstniki pred časom. Danes je čedalje bolj pomembno znanje. Potemtakem ima mladina nalogo, da si pridobi v dobi odraščanja čimveč znanja; prav tako pa so pomembne tudi vse ostale človeške vrline. Sicer pa je tako, da tudi mladi pozabijo na to svojo dolžnost, preveč je tudi zabave. Narobe pa se mi zdi, da nekateri v današnji mladini vidijo le najslabše.

Toda mladi so razgledani - in še nekaj: na mladih svet stoji, zato pa bo potrebno znanje, da bomo lahko dohajali ta ljubi svet.

Jože Frelih, predsednik sveta KS

Že tovariš Tito je rekel, da so mladi naše bogastvo, naš ponos. Popolnoma se strinjam z njim, drugače ne bi opravljala učiteljskega poklica.

Večkrat opazim, da med mladimi in odraslimi prihaja do nesoglasij. Mladi nam očitata pridigarstvo, starejše pa motijo vaša bučnost, odrezavost, način vedenja in oblačenja. Moti me, ko vidim, da bi nekateri radi reševali naloge in probleme le z besedami, premalo pa z dejanji. Res je, da je naš položaj v svetu vse prej kot rožnat, preveč vas strah za zaposlitev, ustrezno šolo, bojite se vojne. Vendar vseeno verjamem v vas mlade, v vašo sposobnost, da boste branili domovino, razvijali bratstvo in enotnost med vsemi narodi sveta, ohranjali mir in spoštovali delo odraslih in kasneje odgovorno stopili na naša mesta. Če si bomo vsi prizadevali razumeti drug drugega, ne bo med nami nesoglasij.

Marjanca Ogrinc, učiteljica razr.pouka

Mladi na naši šoli niso vedno dovolj aktivni, v njih ni prave zagnanosti, cilja. Poleg tega, da se jih vse preveč odpove učenju, oziroma ga zanemarjajo, jim manjka tudi odgovornosti. Preveč so malobrižni in nekaterim bi bilo treba vse na krožniku prinesti, pa najbrž še ne bi bilo dovolj. Po moje jih tudi doma vklenejo v delo in kakor nimajo spoštovanja do staršev in ostalih odraslih ljudi, ga žal nimajo tudi v šoli. In tako se v šoli pokažejo in izkažejo tako kot se doma. Vendar imamo

tudi dobre in pridne učence, ki so poleg svoje osnovne dolžnosti pripravljeni narediti še precej več. Take je lahko občudovati. Učitelji poskušamo mlade čimboljše učiti in vzgajati.

Marinka Križman, učiteljica predm.pouka

Kaj naj rečem drugega kot to: Zaupam v mlade, take ali drugačne, saj le na mladih svet stoji.

Marija Brezovar, upokojena učiteljica

O MLADIH?

Kaj naj rečem o njih - kot da so tisto, kar mi ne bomo nikoli več; da so testo za boljši kruh, da so sol za jutrišnjo jed, da so nosilci plamenice, ki jo nosi naš rod iz temine v bodočnost - našega jezika in naše zavesti. Rad imam te mlade, kajti nobena preizkušnja jim ne bo prihranjena. Šli bodo po poti očetov: pogumni, drzni, pokončni.

Želim jim srečno pot!

pesnik Ivan Minatti iz pobratene
KS Prule

Rad se družim z mladimi, čutim se del njih, ker ne vidim nobene razlike med generacijami, kadar uresničujemo skupne cilje. Skupni cilji so spoštovanje in negovanje vrlin narodnoosvobodilnega boja. To je: spoštovanje človeka v vsej njegovi veličini.

Benjamin Kunaver iz pobratene KS Prule

Ob 40-letnici osvoboditve, ko po naših stopinjah stopa že tretja generacija, ji želim čvrst korak po stopinjah naših prednikov. Naj se učijo in izučijo, da z delom dokažejo, da so dostojni potomci svojih očetov, dedov in pradedov, ki so veliko pripomogli, da danes svobodno živimo v bratski, združeni, neuvrščeni, enakopravni Jugoslaviji. Naši mladini lahko zaupamo, da bodo znali upravljati, voditi in ohraniti trajno bratstvo, enotnost, neuvrščenost in sčasoma še združitev naših zamejcev.

Jože Lukšič - Škul, tajnik odbora
skupnosti ZDO

Mladi so naša bodočnost - vanje zaupam. Z njimi sodelujem v službi in na terenu. Nevarna so podtikanja, da je naša mladina pokvarjena in slaba. Naše mladine ne smemo gledati skozi nekaj primerov huliganstva. Za pravilno vzgojo naše mladine so dogovorni starši, šole in vzgojiteljske ustanove.

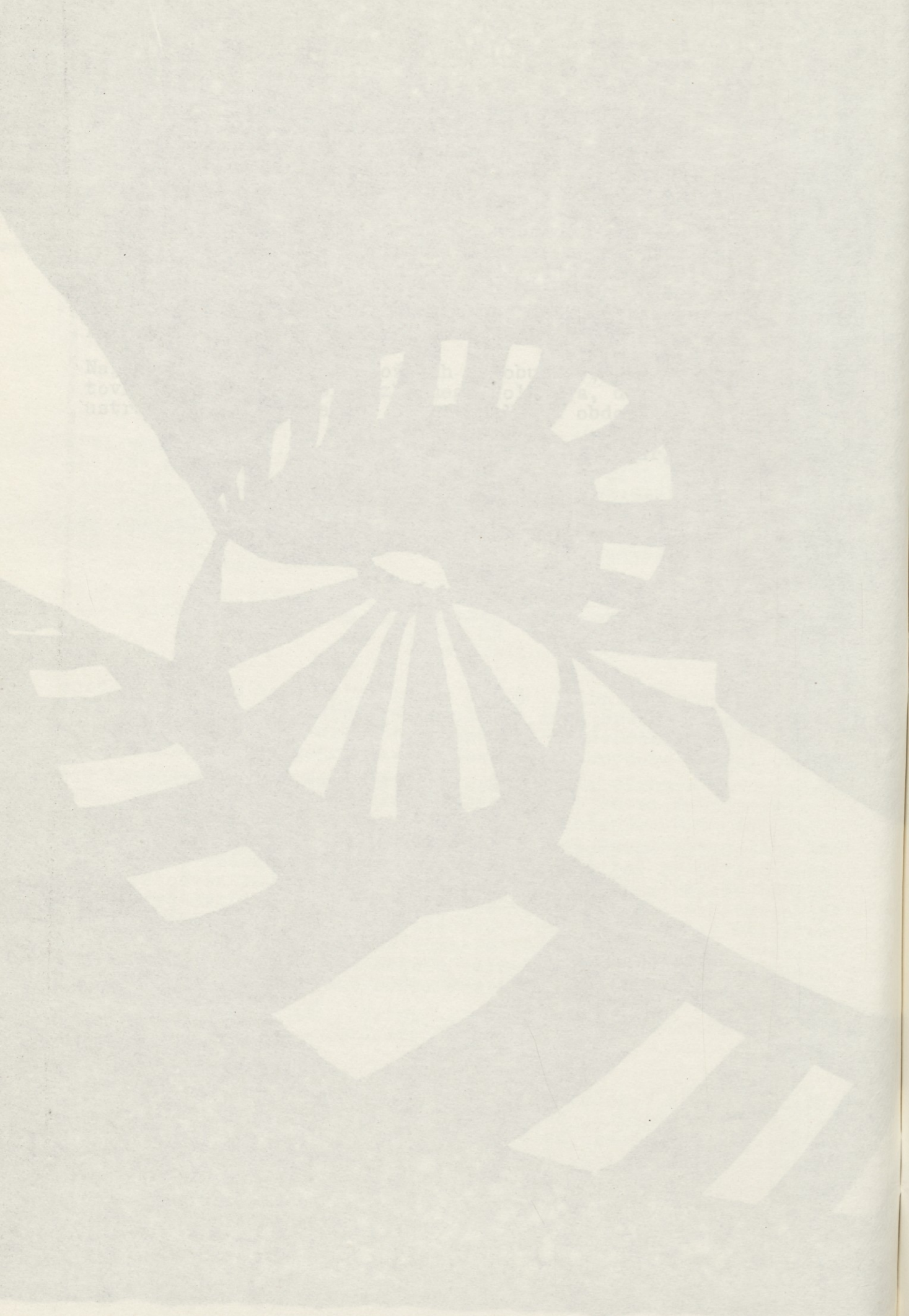
Lojze Bele - Tičko, predsednik odbora
skupnosti ZDO

Res je, da so nekateri mladi razvajeni pa tudi ošabni. Res pa je tudi to, da bi se v določenem položaju borili, kot smo se mi partizani. Borili pa bi se zato, ker bi tudi vedeli, kaj bi lahko izgubili - svobodo. Mogoče bi bilo med njimi tudi nekaj takih, ki bi kolebali ali celo prešli na stran izdajalcev. V glavnem pa bi se borili za svojo svobodo, kot smo se partizani v letih od 1941 do 1945 in bi bili med njimi prav tako dobri borci, narodni heroji in dobri voditelji. Življenje samo v miru in svobodi jih bo izučilo, da le revolucionarni zmagujejo na vseh področjih življenja, četudi je kdaj težaven ekonomski položaj.

Naj mladi v težavnih položajih ne obupajo, naj se zavedajo Titovih besed, da ni brezizhodnega položaja, da se vedno najde ustrezna rešitev, četudi šele v daljšem obdobju.

Aleksander Ravnikar, pripadnik ZDO

NAŠA AKTIVNOST

ŠOLSKO ŠPORTNO DRUŠTVO

Že tri leta obiskujem ŠŠD. Krožki, ki so povezani s športom, so med učenci zelo priljubljeni. ŠŠD je razdeljeno v dve sekciji: v sekcijo za košarko in v sekcijo za roket. En teden imamo roket, drugi pa košarko. Jaz sem se odločil za košarko. Včasih pridem pogledat tudi k roketu, vendar ga le redkokdaj treniram. ŠŠD obiskuje okoli 15 učencev, ki jih še posebej navdušujejo športne igre. Ta krožek vodi tov. Igor Silvester. Zame je to eden izmed najboljših krožkov. Pri njem se sprostim in preizkusim v znanju z žogo ter soigralci. K skupini za košarko nas hodi nekaj velikih fantov, ki smo navdušeni za košarko. Ko pridemo v garderobo, se po hitrem postopku preoblečemo ter odhitimo po žoge, ki so v posebni omari. Tam se večkrat skregamo in prepiramo za žogo. Nato stečemo na igrišče, kjer dobro uro mečemo na koš, da se ogrejemo. Tovariš nam da na voljo pet prostih metov in dvajset izven rakete. Jaz poprečno zadenem štiri proste, včasih tudi vse, in osemnajst metov izven rakete. Če sem dobro ogret, se mi pokrompiri tudi katera trojka. Poleg tega pa treniramo protinapad, ki ga izvedejo dva do trije igralci.

Zatem pa sledi igra. Košarko igramo pet na pet igralcev. V igri zadenem dokaj dobro. Le to me včasih moti, ker soigralec kakšne žoge ne ujame. (Tudi jaz ne!) Še rajši igram, če imam dobre soigralce, s katerimi si podajamo in delamo razne akcije. Po igranju se krožek konča. Skupaj traja dobro uro in pol. Veseli, včasih pa tudi jezni, se poslovimo.

Ta krožek zelo radi obiskujemo, saj bi radi postali dobri košarkarji.

Jože Radovan, 7. razred

RITMIKA

Ritmika je krožek za razvedrilo. Ko imamo ritmiko, deklice ob spremljavi glasbe plešemo razne plese. Enkrat tedensko vadimo pod vodstvom učenke pedagoške gimnazije Tadeje Zupan. Krožek ritmike obiskuje enajst učenk od drugega do petega razreda. Kadar nastopamo na proslavah, smo enako oblečene. Na novoletni prireditvi smo spremljale dedka Mraza in smo se z njim tudi slikale. K ritmiki rada hodim, ker se deklice dobro razumemo in se imamo lepo.

Mateja Ahlin, 2. razred

BIOLOŠKI KROŽEK

Na naši šoli deluje že drugo leto tudi biološki krožek. V jeseni smo šli včasih v naravo nastavljat kis - past, v katero so se ujele žuželke. Te žuželke smo potem razkužili in jih pripe-

li z buckami na stiropor. Na razstavi smo jih potem pokazali tudi drugim učencem. Pozimi smo člani biološkega krožka z mentorico tovarišico Jurgec skrbeli za akvarij. Nakupili smo še nekaj vrst ribic in smo jih dali v akvarij. Vsak dan jih hranimo. Zdaj smo že pripravili sadike paprike in paradižnika, ki jih bomo posadili na šolski vrt, brž ko bo takšno vreme, da se ne bomo več bali mraza.

Bari Rugelj, 7. razred

MODELARSKI KROŽEK

Obiskujem modelarski krožek. Imamo ga v torek po šesti uri. Obiskujemo ga učenci od petega do osmega razreda. Vodi ga tovarišica Marinka Križman.

Delamo iz sestavljenk, ki jih preskrbi šola. Jaz sem najprej naredil zmaja. Potem sva s sošolcem Ivanom naredila avionček po načrtu, ki je v sestavljenki. Pri tem delu sva rabila razno modelarsko orodje. Avionček sva končala v dvanajstin dnen. Ta avionček je bil ob dnevu šole na razstavi. Vsi so ga občudovali. Navadno delava po dva učenca skupaj. Zdaj delam skupaj z Jožetom - začela sva delati čoln. Žagava tudi z električno žago, s katero gre delo veliko hitreje in laže.

Za to delo me je navdušil ata, ki je mizar. Pri delu ga rad opazujem. Doma delam od malega iz ostankov lesa, ki jih ata ne rabi, razne avtomobilčke.

Mislim, da bom še hodil k temu krožku, ker me tako delo zelo veseli.

Štefan Umek, 5. razred

RAČUNALNIŠKI KROŽEK

Ker naša šola sodeluje s krajevno skupnostjo, nam je krajevna skupnost podarila računalnik. Tako se je na naši šoli začel računalniški krožek. Imamo ga vsako sredo od 16. do 18. ure. Vodi ga nekdanji učenec naše šole, tovariš ing. Janko Rugelj. V krožku se učimo programski jezik BASIC. Za nas je ta jezik kar težak, ker večina besed izhaja iz angleškega jezika, mi pa se v šoli učimo nemški jezik. Pogovarjamo se tudi o drugih računalnikih - COMMODERE. Omenili pa smo tudi naš računalnik Iskra delta - PARTNER.

Računalnik se učimo tudi uporabljati. Sestavljamo razne programe: za grafiko, za računanje in za risanje. Poznamo že veliko ukazov, ki so potrebni za naloge, ki jih zastavimo računalniku. Eno uro se učimo teoretično, potem pa še ob računalniku, ko igramo igrice. Mislim, da so tudi igrice pomembne, saj s tem dobivaš v roke spretnost, ki je zelo pomembna skoraj pri vseh poklicin.

Jaz računalniški krožek zelo rad obiskujem. Morda tudi zato,

ker ga obiskuje tudi več mojin prijateljev. Obiskujemo ga redno. Obiskujem ga iz veselja pa tudi zato, ker vem, da mi bo to koristilo v nadaljnjem izobraževanju, saj zdaj že skoraj v nobeni tovarni ne gre več brez računalniškega vodenja strojev.

Franci Zupančič, 7. razred

Ob računalniškem krožku kar pozabimo na čas - čeprav je na sporedu dve uri, večkrat potegnemo - tudi čez tri ure. Tudi mene je pritegnilo računalništvo. A če veš bore malo, pač sprva ne gre najbolje. Pa bom vseeno z veseljem vztrajala. Zdaj vem, da ura ob računalniku, ob mučenju moganov in preizkušanju spretnosti ne pomeni nič, to se pravi, da grozno hitro mine. Prav je, da tudi manjše in manj opremljene šole omogočijo učencem, ki si ne moremo privoščiti hišnega računalnika, da se izobražujemo tudi v tem pogledu, saj nam to narekuje prihodnost. To znanje pa nam bo prav gotovo prav prišlo v nadaljevanju šolanja.

Anka Grčar, 8. razred

DRAMSKI KROŽEK

Na naši šoli imamo tudi dramski krožek. Vodi ga tov. Mojca Slak. Vanj so vključeni največ učenci 3. in 4. razreda, sodelujejo pa tudi nekateri iz 5. in 8. razreda.

Do sedaj smo nastopali z več igricami. Nastopili smo na proslavah in na prireditvi ob dnevu šole. Najbolj mi je bila všeč igrice Novinec. V njej sem začel jaz prvi govoriti. Pri vsaki igrici pa smo imeli tudi tremo, saj smo se skoraj pri vsaki igrici malo zmotili. Ko je bilo igrice konec, smo si kar oddahnili. Pri dramskem krožku mi je všeč predvsem zato, ker je vanj vključen tudi moj prijatelj Franci.

Želim si, da bi v dramskem krožku sodeloval do 8. razreda.

Damjan Zupančič, 4. razred

KROŽEK MAKROMEJA

Na naši šoli deluje tudi krožek ročnih del za izdelovanje makrameja. K temu krožku hodimo deklice od tretjega do petega razreda. Med nami je tudi en deček. Vodi nas tovarišica Marjanca Ogrinc. Krožek se ni začel v začetku šolskega leta, ampak pozneje. Ko smo se prvič zbrali, smo se pogovorili o nastanku makrameja. Tovarišica nam je povedala, da so tudi Slovenke svoje bale okraševale z makramejem. Dogovorili smo se, kaj bomo delali, iz česa bomo delali in se naučili osnovni ploščati vozal. Načrtovali smo, da bomo naredili sove iz vrvi. Nekateri smo jih že naredili. Naše sove so bile razstavljene ob dnevu šole. Tudi moja sova je bila na razstavi, ker mi je lepo uspela. S pomočjo

mentorice smo izdelali dve sovi in ju podarili tovarišicama Anici Lunaček in Mari Rupena, ki sta nas obiskali na ta dan.

Delamo pa tudi obešalnike za rože in vsak zase pas. Vsi izdelki so iz vrvice. Pri sovi smo rabili ukrivljeni palici, dva plastična obročka in lesene bunkice za oči.

Med krožkom tudi veselja ne manjka. Med delom se pogovarjamo in šalimo. Krožek imamo vsako sredo. Tovarišica nam po vsaki uri pove, kaj moramo narediti doma, da imamo izdelek prej narejen.

Želim, da bi nam vsi izdelki tako lepo uspeli, kot nam je sova.

Andreja Ruperčič, 4. razred

PRI KROŽKU ROČNIH DEL

Pri tem krožku se vsak petek zbiramo učenke od petega do osmega razreda. Ta krožek vodi tovarišica Mira Koščak. Krožek ročnih del obstaja na šoli že drugo leto. Pri krožku pletemo in kvačkamo. S pomočjo tovarišice, ki vodi ta krožek, se naučimo tudi dosti zanimivih vzorcev. Pomaga nam pri pletenju. Večina učenk, ki obiskujemo ta krožek, smo že prej znale plesti in kvačkati. Med letošnjo zimo smo učenke pletle zlasti razna oblačila, lahko pa smo pletle in kvačkale tudi druge predmete.

Pri krožku pa se poleg pletenja tudi pogovarjamo. Pogovarjamo se o ocenah, o šoli, o zanimivostih v kraju in še o drugih zanimivostih. Med pogovori in pletenjem pa se tudi sladkamo z raznimi bonboni, ki jih prinesemo s seboj.

Tudi jaz sem si med letošnjo zimo napletla dosti raznih oblačil, ki so me pozimi prijetno grela. Spletla sem kapo, rokavice, pullover, brezrokavnik in še kaj bi se našlo. Pri teh oblačilih imam tudi nekaj vzorcev, ki sem se jih naučila pri krožku. Ker imamo krožek le enkrat na teden po dve uri, pri krožku ne naredimo vsega, temveč nam tam tovarišica le svetuje, kateri tudi pomaga kaj malega narediti, nato pa nadaljujemo doma.

S svojimi izdelki sem zelo zadovoljna in vesela sem, da sem se vključila v ta krožek, saj mislim, da mi bo znanje pletenja prišlo v življenju še kako prav.

Mira Krajšek, 8. razred

NOVINARSKI KROŽEK

Šentruperški novinarski krožek je precej dobro znan. Iz spisov, ki jih člani novinarskega krožka napišemo, ljudje z vseh koncev spoznavajo življenje naše šole in kraja.

V začetku šolskega leta smo si načrtali pester in zanimiv program dela glede na naše zmožnosti.

Da bi čimbolje pisali, dajemo ves čas velik poudarek našemu izražanju, jeziku in obliki. Zdaj, ko se je druga polovica šolskega leta že krepko prevesila na drugo stran, že lahko približno ocenimo naše delo.

Sestajamo se vsak ponedeljek zjutraj, po potrebi pa še v manjših skupinah, zlasti kadar je treba pripraviti gradivo za kakšno radijsko oddajo ali za šolski časopis. Včasih kdo zaspi ali pa celo pozabi ali pa ima kakšen drug vzrok, da ga ni. Pa ga ponavadi kar pogrešamo, saj smo kot manjša skupina v vsem svojem delu zelo povezani. Na sestanku se pogovorimo o delu v preteklem tednu ter se dogovorimo, kaj bomo pisali za teden, ki je pred nami. Včasih naredimo tudi daljši načrt, saj se le tako nanj lahko dobro pripravimo, delo lahko razdelimo in ga seveda čimbolje izvedemo. Idej nam zares nikoli ne zmanjka. Sami žal ne pridemo z njimi vedno oboroženi na sestanek, ampak je naša tovarišica mentorica kot stroj za ideje in nam marsikatero od njih prišepne tudi kdaj med odmorom ali pa ob naključnih srečanjih.

Pišemo o aktualnih dogodkih na naši šoli in v krajevni skupnosti ter opisujemo svoje doživljanje. Pišemo tudi pesmi, ali na naši šoli nismo učenci preveč pesniško navdihnjeni ali pa svojih pesniških poskusov nočemo dati v javnost.

Lotimo se različnih tem, ki jih skušamo osvetliti z vseh možnih koncev. Svoje delo dopolnjujemo tudi z odgovori na anketna vprašanja. Na koncu lanskega leta smo se z vlakom odpeljali v Maribor. To je bil namreč nagradni izlet, ki nam ga je brezplačno kot nagrado omogočilo Železniško gospodarstvo Ljubljana. Zelo veseli pa smo bili novice, da smo dobili nagradno vožnjo tudi za letošnje sodelovanje v njihovem nagradnem natečaju. Vključili smo se v precej natečajev, za to pa smo prejeli tudi že nekaj nagrad. S štirimi učenci dopisniki smo sodelovali na srečanju dopisnikov v Novem mestu.

Poleg tega, da smo svoje prispevke pošiljali v različne časopise, je naše največje in navsezadnje najpomembnejše delo snemanje za radijsko oddajo o krompirju in polju, za razne druge oddaje, pripravili smo material spisov iz anketnih odgovorov za samostojno oddajo Enajsta šola o pozdravljanju in na temo krompir. Seveda pa smo kar malce ponosni na naše glasilo Preproste besede: kmet, kmetovanje in življenje na deželi oziroma kmetijska problematika nekoč in danes. Tovarišica novinarka Valči Ravbar in radijski tehnik Peter Velikonja sta snemala tudi, kaj mislimo o Marsovčkah, veliko o mladih in o njihovem letu, o problemu: učenec, šola, učitelj.

Svojih uspehov smo zelo veseli. Vedno pa želimo narediti spet kaj novega in boljšega.

Anka Grčar, 3. razred

PRI BLOKFLAVTI

Ker sem vedno igrala na kuhalnico, so mi starši kupili blokflavto. Dobila sem jo, ko sem bila stara šest let. Kupili smo jo v Ljubljani, v trgovini z glasbili.

V začetku prvega razreda sem izvedela, da bomo imeli na naši šoli oddelek glasbene šole. Tudi jaz sem se vpisala vanjo. Učimo se igrati na blokflavto. K blokflavti hodimo učenci od drugega do šestega razreda. Učita nas dijakinji pedagoške usmeritve Tadeja in Damjana. Dogovorili smo se, da bomo poleg rednih vaj nastopali tudi na raznih proslavah. Pri urah moramo biti pazljivi. Vadimo različne pesmi in se seznanjamo s teorijo glasbe. Naučili smo se že kar veliko. Letos smo nastopili na koncertu glasbene šole v Trebnjem, na proslavah na naši šoli in v delovni organizaciji Agrostroj. Veseli smo, kadar nas poslušalci nagrade s ploskanjem. Takrat vemo, da jim je bila naša glasba všeč.

Ker imamo glasbo radi, z veseljem obiskujemo glasbeno šolo.

Maja Ogrinc, 3. razred

ZMAJEVA BRALNA ZNAČKA

Učenci od četrtega do osmega razreda, ki smo že opravili branje za bralno značko, smo se lahko vključili še v branje za Zmajevo bralno značko. Bralna značka se imenuje po velikem srbskem pesniku Jovanju Jovanoviću - Zmaju. Namen te bralne značke je, da bi se učenci bolje seznanili tudi s književnostjo ostalih jugoslovanskih narodov. V sedmem in osmem razredu smo prebrali naslednje knjige:

Avgust Šenoa: Nagelj s pesnikovega groba

Ivo Andrič: Poti in mostovi

Hrvoje Hitrec: Smogovci

Ta dela smo prebrali seveda v prevodih, vsak pa se je v izvirniku naučil vsaj eno Zmajevo pesem.

Izbrane knjige so mi bile všeč, zato sem rada brala za Zmajevo bralno značko.

Mislim, da bo na naši šoli precej pridnih bralcev, ki bodo v enem letu osvojili dve bralni znački.

Bari Rugelj, 7. razred

Z G O D I L O S E J E V A P R I L U

DAN ŠOLE

Ob 2. aprilu, dnevu šole, smo počastili 30. obletnico smrti dr. Pavla Lunačka, hkrati pa je bila prireditev ob 40-letnici osvoboditve.

O dr. Lunačku je pripovedovala tovarišica Mara Rupena, njegova daljna sorodnica. Dr. Lunačka nam je približala z vso človeško toplino, zavzetostjo. Dr. Lunaček je bil človek, za katerega je bila večja sreča, če se je razdajal za druge, kot pa da bi mislil nase.

Tovariš Jože Frelih, predsednik sveta krajevnne skupnosti Šentrupert, pa nam je obudil razvoj Šentruperta po osvoboditvi. Hkrati pa je poudaril, da moremo le s skupnimi močmi hitreje napredovati.

Tedaj je bilo tudi več razstav, med njimi tudi obsežna razstava o življenju in delu dr. Lunačka, razstava ročnih, likovnih in tehničnih izdelkov, predstavil se je modelarski krožek, posebno pa smo občudovali izdelke iz makrameja. Pripravili smo tudi kulturni program, novinarski krožek pa je prav za ta dan izdal obsežno glasilo Preproste besede s kmečko tematiko.

Veseli smo bili, da je ta dan tudi letos počastila s svojo prisotnostjo žena dr. Pavla Lunačka - Igorja.

Anka Grčar, 8. razred

KURIRČKOVE TORBICE NISMO HOTELI ODDATI BREZ GESLA

Ko so pionirji naše šole prinesli pred šolo kurirčkovo torbico, se je najprej zvrstil kulturni spored. Zatem je učenka prebrala sporočilo kurirčkove pošte naše šole. Potem so mlajši pionirji predali torbico starejšim pionirjem, da smo jo nesli v sosednjo krajevno skupnost. Predsednik PO je nesel kurirčkovo torbico, trije pionirji so nesli zastave, nekateri pa so torbico le spremljali. Med njimi sem bila tudi jaz. Pot nas je vodila po stranski cesti. En avto je celo kulturno ustavil, nekateri pa so nam zatrobili in se odpodili mimo nas. Ko smo dospeli do določene postojanke, kjer naj bi predali kurirčkovo torbico pionirjem sosednje šole, so nas oni že čakali. Tedaj pa je prišlo do zapletov. Pionirji niso vedeli gesla. Mi torbice nismo hoteli predati, ker bi lahko bili ti pionirji zaseda, ki bi nas okoli prinesla. Hoteli smo se vrniti ponovno v šolo, ko je ena od pionirk stekla v šolo po tovarišico. Zato smo tudi počakali. Ko je prišla tovarišica, smo se zares prepričali, da to ni zaseda, zato smo jim torbico oddali. Nazadnje smo jim povedali še geslo. Tovarišica nas je pohvalila, ker nismo hoteli kar tako oddati torbice. Bilo je res napeto.

Bari Rugelj, 7. razred

OBRAMBNI DAN

Ko smo imeli obrambni dan, smo se zbrali ob pol osmih pred šolo in takoj smo pričeli tekmovanje.

V naši skupini nas je bilo skupaj z rezervnim članom šest: trije fantje in tri dekleta. Najprej smo po skupinah sedli za mize in reševali teste iz civilne zaščite, puške, orientacije in protipožarne zaščite, nato pa smo morali še praktično oskrbeti ponesrečenca, dva pa sta pisala teste iz prve pomoči. Kmalu smo bili na vrsti za streljanje. Vsak je dobil dva poskusna metka in pet štetih metkov. Čeprav ni nobeden zadel v polno, smo zbrali kar lepo število točk.

Ker smo bili iz našega razreda prva skupina, smo bili že na startu za pohod po terenu. Dobili smo navodilo in skico, kje naj se giblremo in kje bomo našli skivna gesla in postaje. Tekli smo do Skrljevega, nato pa zavili po kolovozu na desno. Kolovoza je bilo konec in morali smo naravnost čez hrib. To je bilo zame tudi najbolj naporno, saj je drselo po mokrem listju. Pod kozolcem, označenim na skici, smo morali razstaviti puško; tu se nam je tudi zataknilo in smo izgubili nekaj točk. Pot se je zopet vzpela, v pobočju na drugi strani pa nas je pričakala tovarišica. Nakazati smo morali smer hiše in azimut. Nato smo tekli skozi vas Straža, kjer smo komaj našli v gozdu dobro skrito geslo: kurirčkova torbica. Po cesti smo se vsi blatni vrnili na cilj. Ko smo zvedeli za rezultate, smo bili kar zadovoljni - uvrstili smo se na tretje mesto. Obrambni dan se je končal z navdušenim sprejemom kurirčkove torbice, ki je bil zaključen z mitingom. Tistega dne pa smo se spomnili tudi šestdesetletnice rojstva Francija Lokarja, saj se po njem imenuje naš pionirski odred.

Milena Kotar, 8. razred

ŠTAFETA MLADOSTI SKOZI ROKE MLADIH V TREBANJSKI OBČINI

Ker se letos štafeta mladosti ni ustavila v Šentrupertu, je šola izbrala nekaj učencev, ki smo odšli v Trebnje, kjer smo ji šli naproti in jo slavnostno sprejeli. Ker so bili tam tudi predstavniki drugih šol in krajevnih skupnosti, smo ji odšli naproti po skupinah. Vsi smo nestrpno pričakovali prihod "palice želja". Tudi moje želje in razmišljanje je nenadoma prekinila sirena miličniškega avtomobila. Kmalu zatem so tekli nosilci štafetne palice. Ko sem zagledala štafeto mladosti, mi je obraz kar zažarel. Ob sprejemu štafete v našo skupino, ki jo je nesla sošolka, in ob pogledu nanjo me je obdal občutek, ki ga ni mogoče opisati. Ko sem dobila v roke cvetje in zastavo, se mi je zdelo, da je cela domovina le moja. Ob spremstvu štafete mladosti sem bila ponosna, da sem med tistimi, ki so se izkazali s svojim delom, da so me izbrali za sprejem štafete. Kmalu smo prispeli do naslednje ekipe, ki smo ji predali štafeto, cvetje in zastave ter jim zaželeli srečo na poti. Nato smo se odpeljali v Trebnje, kjer so prebrali pismo iz štafetne palice.

Še naprej se bom trudila, da se bom izkazovala s svojim delom, kajti tovariš Tito je delo cenil kot najvišjo vrednoto.

Mira Krajšek, 8. razred

TEKMOVANJE ZA VEGOVO PRIZNANJE

Tudi letos smo se pomerili v znanju iz matematike - tekmovanje za Vegovo priznanje - najprej na šoli, nato pa še v občini. Na šoli je bil najbolj uspešen Jožko Krnc iz 6. razreda, ki je osvojil vse točke. Bronastih Vegovih priznanj je bilo šest, na občinskem tekmovanju pa sva z Jožkom osvojila srebrno Vegovo priznanje. Zdaj naju čaka še republiško tekmovanje. Prav ta uspeh je vzpodbuda, da bom rad imel matematiko.

Goran Pevec, 8. razred

TEKMOVANJE ZA CANKARJEVO NAGRADO

Vsako leto Slavistično društvo Slovenije organizira preizkušnjo v znanju slovenskega jezika pri mladih; letos je bilo to tekmovanje že desetič. Mladi tekmujejo v treh stopnjah: 7. in 8. razred, 1. in 2. razred usmerjenega izobraževanja in še tretja stopnja - 3. in 4. razred. Po šolah so najprej organizirali šolska tekmovanja, najboljši med njimi so se pomerili na področnem tekmovanju in po trije najboljši še na republiškem tekmovanju, ki je bilo letos v Ljubljani.

Na naši šoli zaradi majhnega števila tekmovalcev nismo organizirali šolskega tekmovanja, pač pa smo tri šle na področno tekmovanje, ki je bilo v Novem mestu.

Pripravljale se nismo kaj veliko, precej smo predelale slovnico - pri delu nam je pomagala tovarišica slavistka. Ko smo pregledovale teste, se nam je zdelo, da je v vprašanjih vse preveč tujk. Poleg testa poglobljeno predelamo še določenega pisatelja. Letos je bil to pisatelj - humorist in satirik in še kaj - Fran Milčinski. Po testu pa je bil na vrsti še spis; lotila sem se pisanja o letu mladih, saj smo se o tem kar precej pogovarjali tudi pri novinarskem krožku.

Lepo so pripravili tekmovanje v Novem mestu. Ker sem bila na področnem tekmovanju druga, sem se udeležila še republiškega tekmovanja v Ljubljani.

Bleščeč in lep je Cankarjev dom, manj bleščeče pa je bilo samo tekmovanje - ni bilo tiste prisrčnosti, kot je bila v Novem mestu. Organizatorji niso znali izkoristiti množice kulturnih ustanov, ki so v Ljubljani in bi nam lahko ta dan še posebej obogatili. A s tekmovanjem sem bila kar zadovoljna. Skozi to preizkušnjo sem pridobila novo znanje in še večje zanimanje za ta predmet. In še nekaj: drugo leto bom šla zagotovo tekmoval!

Anka Grčar, 8. razred

SREČANJE S PESNIKOM IVANOM MINATTIJEM

Imeli smo srečo: ob krajevnem prazniku je prišel k nam pesnik Ivan Minatti, ki živi v pobrateni krajevni skupnosti Prule. Z njim smo se pogovarjali učenci sedmega in osmega razreda. Ivan Minatti je eden izmed tistih pesnikov, ki je vse svoje življenje veroval v človeka in je tako tudi v poeziji vseskozi kazal potrebo po človekovi bližini.

Pisati je začel že zelo zgodaj - v gimnaziji. Bilo je nekaj prijateljev, ki so se še posebej zanimali za pesništvo. Pesem je potem šla z njim v partizane - in nato so bile objavljene prve pesmi - po bukvah in smrekah - stenski časopisi.

Po vojni vojni motivi niso bili več aktualni, zato ni bilo lahko pesniti. Doživljal je precejšnjo krizo, kajti lirična pesem ni spadala v ta čas.

Tudi na našem srečanju je bilo vprašanje, ki ga verjetno zastavijo še marsikje: Kdaj je nastala prva pesem? - Ne ve več zanjo; pesnik pravi, da je tako prav: če bi bila kaj vredna, bi jo že obdržal v kakem predalu ali kje drugje - tonila je v pozabo. Pesnik je rad bral - najraje čiste lirike. Lepo nam je povedal: Ko dobiš veselje do branja, postaneš del knjige, kajti knjiga te spremlja vse življenje.

Kje piše? - V partizanih je vedno ustvarjal na pohodih; to mu je ostalo tudi še po osvoboditvi: ne piše za mizo, pač pa so njegove pesmi nastajale na cesti, ulici, med avtomobili, vedno v nekem gibanju, na sprehodih. Ko potem pride domov, to le še zapiše in zadeva je končana; zato so njegove pesmi krajše - dolge že ne bi mogel tako napisati, saj si je ne bi zapomnil, pa tudi sprehodi so prekratki.

Pisati - to pomeni veliko vedeti o jeziku; ni dovolj, če človek samo čuti - za pisanje sta potrebna nadarjenost in znanje. S svojimi pesmimi je prehodil veliko naše domovine - še posebej po vojni in tedaj, ko so bili problemi s Primorsko - France Bevk je želel, da bi ti ljudje spoznali slovensko literaturo - starejše in mlajše pisce.

Kakšni so občutki, ko bere svoje pesmi? - Kar malce ga je sram, saj s pesmijo razkazuje in znova odkriva svojo notranjost, svoj svet - čustvo pa je tudi skrivnost. Zato je čisto nekaj drugega, če le posluša svoje pesmi.

Ustavili smo se tudi ob najbolj znani pesmi Nekoga moraš imeti rad; tudi pesniku je ta pesem všeč. Če bi jo moral še enkrat napisati, bi bila prav takšna. Kajti pesmi se ne da popravljati: napišeš in tako ostane. Pesem je izdelek trenutka, nekega čustva ... Pesnik Minatti je študiral slavistiko - zaradi veselja do poezije, zato je tudi v razred stopil le kot pesnik - bal se je, da nas mladih ne bi znal "krotiti". Vse življenje je delal kot

urednik pri Mladinski knjigi - najgloblje se je posvetil zbirki Sinji galeb, ki prinaša najboljša dela iz domače in svetovne književnosti za obdobje med desetim in petnajstim letom.

Med deli, ki jih je prevedel, se še posebno rad spominja Malega princa - toliko lepote je v tem delu, da ga še vedno privlači. Zanimalo nas je, kako se je seznanil z makedonsko književnostjo. Že zelo zgodaj se je seznanil - pa čisto po naključju: leta 1947 je bil v Skopju literarni večer jugoslovanske poezije; Slovenijo sta zastopala pesnika Pavel Golia in Ivan Minatti. Pritegnilo ga je okolje, v katerem je ta večer potekal, nova mu je bila dežela, ljudje in glasba. Vse to je naredilo nanj izjemen vtis in vzbudila se mu je želja, da bi makedonsko poezijo поблиže spoznal. Uspelo mu je, saj je prevedel veliko makedonskih pesmi v slovenski jezik in tudi zdaj pripravlja skupaj s Tonetom Pavčkom in še nekaterimi antologijo makedonske poezije - da bi tudi Slovenci spoznali, kaj je trenutno najboljše v makedonskem pesništvu.

Ker beremo za Golievo bralno značko, smo hoteli vedeti, kakšen je bil Golia. Pesnik se ni veliko družil z njim, ker je bil Golia precej starejši - toda vsi so ga imeli radi. Golia je bil preprost, pomagal je, kjer je le mogel - tudi do mladih pesnikov, ki so si šele utirali pot v poezijo, je bil ljubezniv, mnogim pa je bil nevsiljiv mentor.

Pesniku smo radi prisluhnili tudi na prireditvi, kjer se je predstavil še odraslim.

Anka Grčar, 8. razred

POIMENOVANJE POBRATENE ŠOLE

Naša šola je pobratena z Osnovno šolo Prule v Ljubljani. Imeli smo že več skupnih srečanj na naši in na njihovi šoli.

Letos so nas povabili na poimenovanje šole. Poimenovali so jo 26. aprila po Tonetu Seliškarju. Ker imamo na Prulan že znance, je med nami kar hitro stekel pogovor. Nato se je začela prireditve. Najprej nam je podrobneje predstavila Toneta Seliškarja pisateljica Mimi Malenšek. Posebno navdušenje pa je nastalo, ko je ravnatelj šole odkril doprsni kip Toneta Seliškarja, ki ga je oblikovala pisateljeva vnukinja. Učenci so nesli šopek cvetja tudi na pisateljev grob. Ko je bil prvi del končan, smo se udeležili tudi kulturnega programa. Nastopil je pevski zbor, poslušali smo recitacije, najbolj pa nas je navdušil skeč - med babico in vnukinjo. Ogledali smo si tudi Seliškarjevo spominsko sobo. Do sedaj sem mislila, da sem večino njegovih knjig prebrala, toda motila sem se. Odkrila sem še mnogo lepih Seliškarjevih del, ki jih bo treba prebrati.

Šola je ob tem dogodku izdala tudi posebno glasilo - Iskrice. Ko smo ga dobili, smo ga vsi z zanimanjem pregledovali. V njem

je podrobno predstavljen pisatelj Seliškar, učenci pa so napisali tudi svoje vtise o prebranih Seliškarjevih delih.

Po končanem programu in zakuski smo se zadovoljni vrnili domov.

Marjanca Cugelj, 8. razred

PRAZNOVANJE KRAJEVNEGA PRAZNIKA

Krajevna skupnost Šentrupert ima svoj praznik ob prvem maju; počastili smo ga na obletnico ustanovitve OF. Vsem je bil predstavljen pesnik iz pobratene krajeve skupnosti Prule. Tedaj so tudi podelili pet krajevnih priznanj OF, ki so jih dobili za aktivno delo v društvih in organizacijah. Že pred praznovanjem pa smo imeli učenci razgovore z nekdanjimi borci Zahodnega dolenjskega odreda - tovariši Alojz Bele, Sandi Ravnikar in Jože Škul so nam živo obudili dogodke v prvih dneh svobode. Odbor skupnosti ZDO pa je ob krajevnem prazniku in 40-letnici osvoboditve podelil tri plakete, med njimi jo je dobila tudi osnovna šola dr. Pavla Lunačka:

Odbor skupnosti borcev Zapadnodolenjskega odreda je na podlagi 12., 17. in 21. člena svojega pravilnika sprejel

S K L E P ,

da ob prazniku krajeve skupnosti Šentrupert in ob 40-letnici osvoboditve podeli plaketo

OSNOVNI ŠOLI DR. PAVLA LUNAČKA V ŠENTRUPERTU

Mladina osnovne šole Šentrupert od delne obnovitve partizanskega tabora Zapadnodolenjskega odreda v gozdu Jelovka v letu 1980 let tega redno obiskuje, čisti in se v njem uči zgodovine NOB in tako prenaša revolucionarne borbene tradicije NOB na mlado generacijo.

S svojim delovanjem je šola dokazala, da zasluži dodeljeno plaketo, ker bo šlo še veliko mladih generacij po tej poti.

Tajnik
Jože Lukšič - Škul

Predsednik
Lojze Bele - Tičko

Ni treba posebej praviti, kako smo bili tega veseli!

Na proslavi je nadvse uspešno nastopil tudi mešani pevski zbor z Mirne s koncertom jugoslovanskih borbenih pesmi.

Anka Grčar, 8. razred

ŠOLA V NARAVI - SPOMINI NA PRETEKLOST IN MISLI NA PRIHODNOST

Ko sem končala četrty razred, sem prvič šla na morje. Že prvi dan smo morali pokazati, kako znamo plavati. Razdelili so nas v devet skupin. Prvi dan smo delali samo lahke vaje. Kdor se ni mogel obdržati na površini, je dobil plovček. Tudi jaz sem ga dobila. Plovček sem si morala dati pod pazduho, tam kjer so rebra. Nekaj časa me je tiščal, a sem se kmalu privadila. S plovčki se jih je veliko naučilo plavati. Med njimi sem tudi jaz.

Alenka Tratar, 5. razred

Tudi jaz sem dobila plovčke. Ti plovčki so nas držali na površini. Videti je bilo, kakor da ptica plava na gladini morja. Tako smo laže plavali. Končno pa smo morali znati plavati brez plovčkov. Tovarišica jih je pobrala in spravila na obalo. Vsi smo v vrsti poskušali plavati. Meni je šlo najboljše in me je tovarišica pohvalila. Nekateri so tako dobro znali, da so se že vključili v tekmovanje za delfinčka. Tovarišica je bila zelo vesela in nas spodbujala, naj še bolje plavamo.

Jaz sem še tisti dan osvojila delfinčka. Vem, da sem se s plovčkom hitreje naučila plavati.

Damjana Bartolj, 5. razred

Najprej smo morali pokazati, koliko kdo zna plavati. Boljšim je tovarišica dala plovčke. Dali smo jih pod pazduho. Pokazala nam je, kako se dela z rokami in nogami. Ko smo to znali, smo se navajali imeti glavo zunaj. Zdelo se mi je, da me voda kar sama nese. Ugotovila sem, da mi je plovček veliko pomagal pri vaji plavanja. Ko pa mi je tovarišica plovček snela, sem enkrat štrbunknila v vodo. Potem pa je bilo veselje, saj sem splavala.

Ker so bili v šoli v naravi tudi učenci iz drugih šol, smo bili mi iz Šentruperta kar malo domišljavi, saj smo se lahko pohvalili, da plovčke dela obrtnik iz našega kraja.

Marjeta Golob, 5. razred

Ko sem šla v šolo v naravi na morje, sem bila prvič na morju. Bili smo v Pavičinah pri Puli. Takrat so bili tam še učenci z Mirne in iz Mokronoga. Imeli smo veliko šotorov. Eden izmed njih je bil namenjen za pripomočke pri plavanju. V njih je bilo približno dvajset zelo čudnih stvari. Sprva ni nihče izmed učencev vedel, da so to plovčki. So čudne oblike. Imajo bel obroč, na koncu pa sta dve podolgovati bunki v obliki bomb.

Ko smo se začeli učiti plavati, smo imeli plovčke zataknjene za pasom ali pa na rokah. Kadar smo jih imeli za pasom, smo se učili, kako je treba držati glavo. Kadar pa smo se z rokami držali

zanje, smo se učili, kako moramo delati z nogami. Malokateri učenci so bili tako predrzni, da so si upali plovček natakniiti na noge, saj te je takrat metalo po vodi, da je bilo groza. Če si ga imel na nogah in si se hotel pobrati, te je vrglo na drugo stran. To je bilo lažje delati v visoki vodi kot v nizki.

Ko smo plavali s plovčkom za pasom, smo se učili držati glavo. Kdor še ni bil navajen držati glave, se mu je kmalu potopila. Ob tem smo popili veliko vode, končno pa smo se le naučili plavati.

Vegeli smo bili, da je ta pripomoček za učenje plavanja narejen v Šentrupertu, saj plovčke izdeluje obrtnik iz našega kraja Franci Felih.

Martina Povše, 5. razred

Domovini pripomočka za hitrejše učenje plavanja "svimi" sta Švedska in Amerika. Ta izdelek se je lani pojavil tudi na našem trgu, izdeluje ga obrtnik za predelavo plastičnih mas, Franci Frelih.

Pot do tega izdelka je bila kar zanimiva. Francijev prijatelj je imel znanca na Švedskem in ko je le-ta prišel k nam na morje, je prinesel s seboj tudi pripomoček za plavanje. Ker je Francijev prijatelj vedel, da bi to utegnilo zanimati Francija, je zaprosil znanca za pripomoček, da ga bo pokazal prijatelju. Ko ga je Franci videl, se je navdušil in se odločil, da bo poskusil. Začela so se dopisovanja in pogajanja in končno je Franciju uspelo, da po tujem vzorcu lahko izdeluje tudi on. Pripomoček je namenjen otrokom okoli sedmih let. (če je otrok malo starejši, tudi ni hudo.) Prednost tega izdelka je v tem, da otroka drži na površini vode v pravilnem položaju za plavanje, obenem pa ima proste roke in noge.

V lanski poletni sezoni je podaril nekaj svimijev tudi društvu plavalnih učiteljev Dolenjske, ki so ta izdelek preizkusili v šoli v naravi ter ga ugodno ocenili.

Tudi za našo šolo se je domačin izkazal in ji podaril nekaj pripomočkov za hitrejše učenje plavanja; z njimi se je naučilo plavati precej učencev z naše šole, ki so bili v šoli v naravi v Pavičinah.

Novost na našem tržišču je Franci dal testirati prof. Šinku s Fakultete za telesno kulturo. Rezultati so dobri.

Če se kdo za ta izdelek zanima, ga lahko dobi pri Franciju Frelinu v Šentrupertu.

Anka Grčar, 8. razred

V S E B I N A :

Dr. Lunačku v spomin

Srečanja s Titom

Leto mladin

Naša aktivnost

Zgodilo se je v aprilu

Šola v naravi - spomini na preteklost in misli na prihodnost

P R E P R O S T E B E S E D E

GLASILO OSNOVNE ŠOLE DR. PAVLA LUNAČKA V ŠENTRUPERTU

Uredniški odbor: člani novinarskega krožka Anka Grčar, Jože Radovan, Bari Rugelj, Franci Zupančič in Alenka Tratar

Mentorji: Mojca Slak, Danica in Jože Zupan

Likovna oprema: člani likovnega krožka pod vodstvom mentorice Marinke Križman

Tehnično uredila: Metka Gruntar in Peter Zalokar

Naklada: 200 izvodov

